

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/x

Belföldi hírek

budapest, 1982. október 14. bel. csütörtök

sb0001 4 130 mtib1001

a látássérültek érdekvédelméért

1982. október 11. - október 15-én a látássérültek nemzetközi napján a világ számos országában a megszokottnál is erőteljesebben irányítják a közvélemény figyelmét a vakok, a gyengénlátók sajátos helyzetére, keresve gondjaik megoldásának lehetőségét, széles körű és teljesebb értékű társadalmi beilleszkedésük útját. ez alkalomból a vakok és gyengénlátók országos szövetségében az mti munkatársának elmondották, hogy a vakság okozta hátrányok enyhítése csak úgy lehetséges, ha a vak ember a társadalom közvetlen és közvetett segítségével képes leküzdeni a nehézségeket.

a látássérült emberek segítségének igazán eredményes, hasznos módja az - s ezt az utat járjuk hazánkban is -, hogy gondoskodunk teljesebb, gazdagabb emberi életük megteremtéséhez szükséges feltételekről. az utóbbi évtizedekben e törekvés nyomán jelentős eredmények születtek. a vakok közül mind többen jutottak rendszeres munkához, bekapcsolódva így a társadalmi értékteremtő - s az egyéni életben is oly nélkülözhetetlen - tevékenységbe.

a munkavállalás, a teljesebb életre törekvés azonban csak úgy lehetséges, ha a látássérültek képesek vállalni például a mindennapi közlekedés gondjait, ügyeik önálló intézésének terheit. napjainkban megszorították a mindezek megoldását gátló különböző tényezők, folyamatok, elsősorban a motorizáció nagyarányú fejlődése okoz sok bajt. ezek elkerülésére például az immár félévszázada alkalmazott fehérbot - amely használójának tájékozódását segíti, egyszersmind

környezetének figyelmét is felhívja a fogyatékos emberre - a legegyszerűbb eszköze az önállóan közlekedő vakoknak, indokolt volna tehát használatát általánossá tenni. számos országban tesznek nagy szolgálatot az arra rászorulóknak a vakvezető kutyák. hazánkban jelenleg csupán néhány tucatnyian élhetnek ezzel a segítséggel, fontos lenne, hogy mind több kutyát képezzenek ki erre a célra.

örvendetes tény, hogy a látássérült emberek mindinkább érzik a társadalom mindennapos segítségét. hogy ez a támogatás továbbra is hatékony, eredményes legyen nélkülözhetetlen a közvélemény folyamatos tájékoztatása a vakok és gyengélátók problémáiról, például úgy, hogy az ismeretterjesztés különböző fórumain helyet kapjanak a látássérültek helyzetével, gondjaikkal kapcsolatos tudnivalók. /mti/

és/gg/kö ag hgy

00.10 141082 2338

-.-

sb0002 4 130 mtib1002

ismét megrendezik az országos diáknapokat /1. rész/

1982. október 13. - már minden iskolai kisz szervezet kézhez kapta a kisz központi bizottsága, a művelődési minisztérium és az állami ifjúsági bizottság közös felhívását az országos diáknapok szervezéséről. az iskolákban a napokban hozzáálltak az egész diákságot megmozgató rendezvénysorozat előkészítéséhez, szervezéséhez.

az országos diáknapok programjai elsősorban a tizenévesek iskola és iskolán kívüli kulturális tevékenységét ösztönzik. egyben képet adnak, a diákművelődés eredményeiről, lehetőséget teremtenek a közművelődési munkában élenjáró tanulók, iskolák és pedagógusok tevékenységének megismerésére, elismerésére.

a rendezvénysorozat nem titkolt célja, hogy alkalmat nyújtson a diákélet bemutatására, arra, hogy a tanulók a művészetek eszközeivel fogalmazzák meg, fejezzék ki a világról, a társadalomról alkotott véleményüket. mindez hozzájárul az iskolai élet hagyományainak további elmélyítéséhez, a régi diákszokások, hagyományok felelevenítéséhez, megismertetéséhez, új tradíciók kialakításához.

az országos diáknapok első fordulójaként az iskolai kisz-bizottságok rendeznek diáknapokat. ezek programjának kialakításában, időpontjuk megválasztásában fő szempont, hogy

kötődjenek az iskola hagyományokhoz. a diáknapokon a tanulók lehetőséget kapnak diákköri, amatőr művészeti tevékenységük bemutatására. a legtöbb helyen felelevenítik a sajátos diákhumort, diákhagyományokat, teret engedve a vidámságnak, tréfának, s így például ,,fordított napokat,,, diákórákat, diákavatókat rendeznek.

a megyei kisz-bizottságok és a megyei tanácsok művelődési osztályai, az énekkarok, kamarakórusok, szólóénekesek, szólóhangszeresek, kamarazenészek, népzeneészek, pol-beat, folk-beat, rock- és dzsesszegyüttesek, néptáncosok, diákszínpadok, bábosok, vers- és prózamondók részére ugynevezett minősítő bemutatókat szerveznek. ezekre - az iskolai diáknapon való részvételtől függetlenül - minden középfoku tanintézetben tanuló, illetve diákközösség jelentkezhet. a jelentkezési határidő december 20. a minősítő bemutatók kapcsolódnak a nemrég meghirdetett ,,ki mit tud?,, versenyhez is. a bemutatott produkciókat valamennyi kategóriában arany, ezüst, illetve bronz fokozattal minősítik. /folyt. köv./

km/pá/-ár/er hgy

00.11 141082 2311

-.-

sb0003 4 130 mtib1003

ismét megrendezik ... /2. rész/

ezzel azonban nem ér véget a bemutatók sorozata. a megyei minősítő legszinvalóságosabb produkcióiból az adott országrész diák művelődését reprezentáló szerkesztett műsort állítanak össze, amelyet a diáknapi fesztiválon az ország hét városában - egerben, sárospatakon, gyulán, keszthelyen, sopronban, székesfehérvárott és pécsen - mutatnak be. a ,,fesztivál díjat,, a diáktanács döntése alapján ítélik oda a legsikerültebb műsornak.

ugyancsak az országos diáknapok eseménye az országos pályázatok kiírása, illetve a pályázati táborok megszervezése. az odn szervezői honismereti; képző-, ipar- és népi díszítőművészeti; diákirói, diákköltői; fotó-, dia-, valamint amatőrfilmes pályázatot hirdetnek meg. a táborokba a legszinvalóságosabb pályamunkák készítőit hívják meg. /mti/

km/pá/-ár/er hgy

00.11 141082 0843

-.-

sb0004 4 150 mtib1004

régí gépen új technika

1982. szeptember 14. - a csavaripari vállalat budapesti gyárában munkába állt az első olyan csavargyártó berendezés, melyet a dolgozók mentettek meg az elkerülhetetlen leselejtezéstől, egy másik pedig felszerelésre vár. a két gépet a gyár karbantartói és műszaki szakemberei a lehetséges korszerűsítések végrehajtásával teljesen felújították, s az elsőként elkészült alapgépet már ellátták a késztermék gyártásához szükséges kiegészítő berendezésekkel is. a két felújított berendezés évente többmillió csavarral növeli a gyár termelését. ez a többlet ha nem is oldja meg a csavaripari vállalatnak azt a gondját, hogy az évente gyártott mintegy 30 ezer csavarféleségből a hazai igényeknek nem tud mindenben eleget tenni, de segít az ipar egyre növekvő keresletének kielégítésében.

a dolgozóknak ez a kezdeményezése nem egyedi a vállalatnál, ongai gyárunkban is ilyen módon került vissza több gép a termelés folyamatába. a régi gépek új technikával való felszerelését budapesten tovább folytatják, annál is inkább, mert az itteni géppark zöme több évtizede ontja a csavarokat.

be/sb/er hgy

00.12 141082 1131

-.-

sb0005 4 130 mtib1005

újabb 14 ezer fogyasztóhoz jut el a földgáz

1982. október 12. - budapesten az idén 14 ezer lakásban vezették már be a városi gáz helyett a földgázt. a fővárosi gázművek október első napjaiban befejezte, s néhány százzal túl is szárnyalta az erre az esztendőre tervezett átállítási programját: csaknem 2 ezer lakóházba, másfél száznál több ipari fogyasztóhoz, és több mint 100 kommunális intézménybe juttatták el idén a földgázt. a főváros 750 ezer lakásának már kétharmadában van vezetékös gáz, amely 2300 kilométer hosszúságú csőhálózaton jut el a fogyasztókhoz.

az egyre növekvő igények, a városigáz-termelés gondjai, s az energiatakarékosság 11 évvel ezelőtt készítették a gázműveket a földgázprogram megvalósítására. 1971-től napjainkig 140 ezer fogyasztónál váltották fel a városigázt földgázzal. a korábbi években tapasztalt ütemet azonban lassította, hogy sok helyen a régi öntöttvas vezetékeket, ujakra kellett cserélni, mivel

csőcsatlakozásaik nem feleltek meg a földgáz szállítására. nemrég viszont új technológiai eljárást vezettek be a gázművek szakemberei, amellyel meggyorsíthatják az átállást. az új módszer lényege, hogy a vezetékekbe táplált földgázhoz adalékanyagot porlasztanak, így azt biztonságosan juttathatják a meglévő vezetékekbe. ebben az évben kísérletképpen 1200 fogyasztóhoz már e módszerrel juttatták el a földgázt.

a földgázprogram megvalósításának ütemét nemcsak technológiai módosításokkal, hanem szervezeti változtatásokkal is gyorsítani kívánják. a gázműveknél hét vállalati gazdasági munkaközösség alakult ez évben: tagjai a csőhálózat-szerelési munkáknál és a magánérs vezetéképítésnél tevékenykednek. átállás mielőbbi befejezését szakvállalatok bevonásával is elő kívánják segíteni. /mti/

fr/mi/bc/gw hgy

00.13 141082 1772

-.-

sb0006 4 150 mtib1006

új takarmányok - hazai fehérjékből

1982. október 14. - a gabonatröszt vállalatai 7 új takarmánykeveréket hoztak forgalomba. a száraz állapotban árusított keverékek értékesítése országszerte megkezdődött. a takarmányokkal a sertések, szarvasmarhák, nyulak, valamint a baromfik táplálását tehetik gazdaságosabbá. a vízi szárnyasok etetésére is forgalmaznak új keveréket, amely régi hiányt pótol. az új termékek közös jellemzője, hogy viszonylag olcsó áron kerülnek forgalomba és a korábbiaknál gazdaságosabban használhatók fel.

a takarmánygyártást és az állattenyésztés munkahelyeit figyelemreméltó változások jellemzik. az elmúlt időszakban érezhetően megszilárdult a termelők körében az ugynevezett recept-fegyelem, azaz a gazdálkodók a korábbinál körültekintőbben veszik figyelembe a takarmánykeverés előírásait, kevesebbszer és mind több helyen már egyáltalán nem vétnek a szakmai előírásokkal szemben. emélfogva mind nagyobb keletje van az olyan takarmányoknak, amelyek csakis a legszükségesebb adagokat tartalmaznak, a drágán beszerezhető anyagokból, például fehérjékből, ami a költségek csökkenéséhez vezet. ám ezek a takarmányok gondos kezelést, szakmailag magas színvonalu tenyésztői-tartói munkát követelnek; csakis ebben az esetben használhatók valóban hatékonyan.

az új takarmányok egységes jellemzője, hogy hazai fehérjéket tartalmaznak. több takarmánybuzát, elsőosztályú napraforgó- és répadarát, árpát stb. keverték a takarmányokba. a fehérjeszintet minden részletre kiterjedő pontosságú laboratóriumi elemzésekkel állapították meg. a felhasználásnál mázsánként egy ugynevezett protein egységet takaríthatnak meg az állattartók, ennek közvetlen költsége 24-25 forintot tesz ki. egy-egy hizónál általában 100 forinttal mérsékelhetik a kiadásokat anélkül, hogy az állatok fejlődésében bármiféle törés következne be. az új takarmányok árban is olcsóbbak, mázsánként körülbelül 5-10 forinttal kerülnek kevesebbe az eddigi keverékeknél, ami természetesen szintén előnyös a felhasználók szempontjából.

az új termékek iránt máris nagy az érdeklődés. a gabonatröszt illetékesei azzal számolnak, hogy a vállalatok által forgalmazott keverékek 20-25 százalékát az új receptek alapján kell majd gyártaniok. a kereslet ugyanis már az első időszakban gyorsan eltolódott a gazdaságos, ám igen körültekintő állattartó-takarmányozó munkát kívánó termékek irányába. /mti/

jf/tr/sl/gw hgy

00.14 141082 2424

-. -

sb0007 4 160 mtib1007

hatezeréves leletek

1982. október 14. - a bükki kulturához tartozó mintegy hatezer éves leletek kerültek elő borsodban, a felsővadászai várdombon, a miskolci herman ottó muzeum régészeinek leletmentő ásatásai nyomán. régóta feltételezték, hogy lakott hely volt itt évezredekkel ezelőtt. maradványainak egy részét a mélyszántás megbolygatta, de a régészek mintegy három hetes munkával feltárták a területet, s az ekeszaggatta földréteg alatt gazdag újkőkori és középső bronzkorból származó durva és finom diszített kerámiákat, kőbaltákat, kővésőket, őrlőkövet, orsógombot, állatbőrök megmunkálására szolgáló kova és obszidián pengéket, továbbá állatcsontokat találtak. az ásatások során a muzeológusok rábukkantak a település cölöplyukaira is és a felső, ráakódott réteg alól a döngölt sárga padlózatot is letisztították. így következtetni lehet az épület szerkezetére, ugyanakkor a régészek találtak egy agyagkitermelő gödröt is.

a muzeológusok véleménye szerint a mintegy hatezer éve ezen a tájon élt emberek már földműveléssel és állattenyésztéssel is foglalkoztak.

a most megtalált leletanyag a feltételezett település egy kisebb területéről került elő és az idén megkezdett feltárást a jövő évben tovább folytatják. /mti/

hag/szn/kö az hgy

00.14 141082 1274

-. -

sb0008 4 170 mtib1008

három mázsás vadkan

1982. október 14. - a dél-somogyi állami gazdaság nagysalléri vadgazdálkodási kerületében hatalmas termetű vadkant ejtettek el. a hét-nyolc éves, két méter hosszú, nyolcvanhét centiméter magas állat három mázsát nyomott. lenyuzott bőre hatvan kiló súlyú volt. a vadkan agyarai teljesen épen maradtak: az egyik 21.5, a másik 20.9 centiméter hosszú volt. /mti/

káp/ká/gw hgy

00.15 141082 0411

-. -

sb0009 4 150 mtib1009

új gyújtógyertya a bakony művektől

1982. október 14. - új korszerű gyújtógyertya próbagyártását kezdték meg a veszprémi bakony műveknél. az ismert klg márkajelű gyertya licencét és gyártó berendezéseit az angol smiths-cégtől vásárolták meg, az erre vonatkozó szerződést 1980. júliusában kötötték meg. az eredeti tervek szerint a jövő év márciusában kellene megkezdni a termelést, de a magyar és az angol szakemberek jól összehangolt munkája eredményeként, sikerült hat hónappal lerövidíteni a felkészülést idejét. az új üzemből évente tíz millió gyújtógyertyát készítenek majd, már az idén az év utolsó két és fél hónapjában - 1.2 millió darabot. a teljes felfutás éve 1984 lesz; akkor a gyártmány felét tőkés exportra szállítják.

a smiths-cégtől egyébként 152 féle klg típusu gyújtógyertya műszaki dokumentációját vették át, ebből első lépésként hat változat gyártását kezdik meg. ezek valamennyi nálunk forgalomba lévő gépkocsi tipushoz alkalmazhatók.

a bakony művek elküldte minősítésre az első veszprémben előállított gyertyákat. a kész terméket, valamint az előállításához szükséges almásfűzitői speciális timföldet egyaránt kiváló minőségűnek találta az angol partner.

a veszprémi bakony művek a korábbi „bakony,, jelű gyújtógyertya gyártását teljes egészében beszüntette. /mti/

bév/mné/az/gw hgy

00.15 141082 1340

-. -

sb0010 4 160 mtib1010

mezőgazdasági muzeum lesz a régi majorságban

1982. október 14. - mezőgazdasági muzeumot alakít ki békáspusztai majorságában a bolyi kombinát, s ebben a baranya megyei tanács muzeumi és műemléki albizottsága is támogatja.

a bolyi kombinát üzemének nagy része régi uradalmi majorságok területén működik, s közülük a békáspusztai bővelkedik a XIX. századi gazdálkodás legtöbb emlékében. a jellegzetes dunántúli puszta még ma is őrzi a múlt számos régi épületét, használati tárgyát, munkaeszközét. ezek bemutatására határozták el a majorság régi lóistállójának mezőgazdasági muzeummá való átalakítását. a munkálatokat még az idén elkezdik.

a gazdaság már eddig is fontos lépéseket tett a mezőgazdasági műemlékek megvédésére, az épületek hasznosítására. a batthyány család által a múlt században meghonosított lótenyésztés hagyományait ápolva a lovassport egyik megyei központjává fejlesztették békáspusztát: versenyek megrendezésére alkalmas akadálypályát és lelátókat építettek.

a muzeum csupán egy része annak a távlati elképzelésnek, amelynek dokumentumait a dél-dunántúli tervező vállalat szakemberei már kidolgozták a kombinát megbízásából. tanulmányterv békáspusztára egész épületegyüttesének olyan átalakítását tartalmazza, amelynek

eredményeként élő környezetben lehet majd bemutatni, a múlt emlékein kívül a mezőgazdasághoz kapcsolódó iparosok, bográrok, kovácsok munkáját, s amellyel vonzó idegenforgalmi céllá lehet fejleszteni az egykori uradalmi majorságot. /mti/

kász/kö az hgy

00.16 141082 1523

-. -

sb0011 4 150 mtib1011

gyorsfagyasztott karfiol

1982. október 14. - a miskolci hűtőházba „befutott,, az ideai első karfiol szállítmány a csepeli duna termelőszövetkezet nagyüzemi tábláiról, s szerdán megkezdtek a gyorsfagyasztással történő tartósítást. a miskolci hűtőház az idén három tsz-szel kötött termelési szerződést, s a szabadföldi kertészetekben termelt zöldségféléből a tervek szerint hatszáz tonnányit fagyasztanak. a karfiolból jut exportra is. /mti/

kör/szn/az/er hgy

00.17 141082 0476

-. -

sb0012 4 150 mtib1012

gazdasági társaság a répaszelet tartósítására

1982. október 14. - megkezdték a nyers répaszelet tartósítását az ácsi cukorgyárban. a tavalyi sikeres kísérletek alapján, az idén már a gyártás során keletkező szelet több, mint egynegyedét - huszonhat ezer tonnát - konzerválnak a melléktermékből. gyártására gazdasági társaságot alapított az üzem a komáromi és a kisalzföldi állami gazdasággal, valamint a helyi egyetértés termelőszövetkezettel. jövőre a jelenleginél korszerűbb technológiát alkalmaznak majd, és az ehhez szükséges négy milliárd forintot beruházást a négy tag egyenlő arányban, saját fejlesztési alapjából fedezi, a haszonból is egyforma arányban részesülnek.

a tartósított szeletet - amelyhez melaszt is adagolnak - az alapítókon kívül már idén tizenhat gazdaság vásárolja. ez a takarmány ugyanis nyolc-tíz hónapig megőrzi eredeti minőségét. a beruházással jövőre már a cukorgyártás során keletkező nyers répaszelet teljes mennyiségét tartósítani tudják. ezzel a takarmánnyal a siló harminc százalékát lehet helyettesíteni a jószágok étrendjében, ára pedig annak mindössze egyharmada-egynegyede. most a mosonmagyaróvári egyetemmel közösen azzal kísérleteznek, hogy más tartósító szerrel még olcsóbban állítsák elő a konzervált cukorrépa-szeletet, és azzal is, hogy a szarvasmarhák mellett más állatokat is tápláljanak vele. /mti/

ber/wmé/az/zsu hgy
08.00 141082 1383

-.-

sb0013 4 170 mtib1013

pirosló házak

1982. október 14. - az idén is felöltöztették a kalocsa-vidéki házakat: fűszerpaprikától pirosnak a falak. a háztáji gazdaságokban mintegy 800-1000 vagonnyi örleménynekvalót tárolnak, szikkasztanak átmenetileg zsinagra fűzve, vagy keskeny neccsákokba töltve a lakóépületek falain. a fűzések késő őszig diszítik a házakat, s szolgálnak cégerül a kalocsai fűszerpaprikának. utóérlelésre is kiváló ez a módszer, hiszen így a napfény is piritja, szárítja a csöveket. a nagyüzemi gazdaságokban a bokrokról lekerült termés közvetlenül a szikkasztó-, szárítótelepekre jut, ahol szintén kihasználják a természetes energiát: hatalmas ponyvákön napoztatják a paprikát. /mti/

lász/bné/az/zsu hgy
08.03 141082 0716

MK

-.-

sb0014 4 150 mtib1014

zalai tsz-kereskedők

1982. október 14. - a termelőszövetkezetek értékesítő, beszerző és szolgáltató közös vállalatának zalaegerszegi központja várhatóan a tavalyinál husz százalékkal nagyobb, összesen kétszáz milliós áruforgalmat bonyolít le az idén tagszövetkezeteinek megbízásából. az áruk zömét mezőgazdasági termények és termékek teszik ki, de keresettek a zalai tsz-ek faipari termékei is: fűrészáruból, szerszámnyelekből például 30 millió forint értékűt szállítanak az ország más vidékeire. közreműködésükkel jut el külföldre több száz tonnányi repce, köles, hajdina, és jelentős mennyiségű rétiszenát is exportálnak. segítik a szakszövetkezeteket és a kistermelőket: márkás kisgépeket szereznek be számukra. kereskedő, közvetítő tevékenységükre jellemző, hogy nincs sem áru-, sem eszköztárak, a termékeket az előállítóktól közvetlenül a felhasználókhöz szállítják. /mti/

tóa/kné/az/zsu hgy
08.11 141082 0915

-.-

sb0015 4 150 mtib1015

ipari szövetkezetek és kisiparosok együttműködése

1982. október 14. - két esztendővel ezelőtt kötött megállapodás alapján kedvező tapasztalatokat összegeztek hajdu-bihar megyében az ipari szövetkezetek és a kisiparosok együttműködéséről. ma már a kisiparosok ipari szövetkezeteknek, tizenötféle, korábban hiánycikknek számító terméket gyártanak, köztük csavar-, drótárukat, különböző méretű karmantyukat, mezőgazdasági gépekhez való vonórudakat. a kooperációban több, mint ötven kisiparos vesz részt.

debrecenben a lakáskarbantartó szövetkezettel együttműködve ötvenkét kisiparos vállalt munkát rendszeresen. egyedi szerződések alapján berettyóújfaluban, derecskén, létavértesen, hajduböszörményben, hajduszoboszlón dolgoznak kisiparosok szövetkezeti kivitelezésű épületekben a különböző szerelőmunkákon. derecskén a kisiparosok „penta”, kisipari gazdasági munkaközössége alkatrész-felújítást végez a szövetkezeteknek.

rendszeressé vált az is, hogy a szövetkezetekkel együttműködő kisiparosok számára beszerzik az elvállalt munkához szükséges anyagokat, alkatrészeket, építési és gépi berendezéseket. debrecenben kisipari munka-felvévő iroda kezdte meg működését a

MK

nyáron, innen - a lakossági igények közvetítése mellett - közületi és szövetkezeti megrendeléseket is továbbítanak az arra vállalkozó kisiparosoknak.

az ipari szövetkezetek a megállapodás alapján lehetőséget teremtettek a kisiparosok számára a szakmai továbbképzésre, az alkalmazott korszerű eljárások és új technológiák megismerésére.
/mti/

szü/éva/az/zsu hgy
08.17 141082 1560

-.-

sb0016 4 150 mtib1016

sziksós-tóból harcsa, potyka

1982. október 14. - a szegedi tiszta halászati szövetkezet a dél-alföld terméketlen, szikes vidékein lévő sziksós tavakat is eredményesen hasznosítja. mórhalom körzetében az egyik nádasokkal övezett, természetes kis víztározóba három éve kezdték meg kísérleti jelleggel a haltelepítést. a vállalkozás sikerrel járt. a kihelyezett ivadékok sulya évente mintegy háromszorosára gyarapodott. a csatornarendszerével együtt alig harminc hektáros kis tóból több mint négyszáz mázsa pontyot, harcsát, busát, és egyéb halat emeltek szárazra a mostani őszi lehalászásakor. a kisebbek mellett szép példányok, három-négy kilós halak is bőven kerültek a hálókba. /mti/

tób/f/az/zsu hgy
08.20 141082 0717

MK

-.-

sb0017 4 130 mtib1017

balesetek

1982. október 14. - borsod megyében, tiszaluc belterületén egy közut-vasut-keresztezésben asztalos pá 32 éves vontatóvezető, helyi lakos a taktaharkányi petőfi mgtsz vontatójával összeütközött egy személyvonattal. asztalos a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint asztalos a vontatóval a fénySOROMPÓ tilos jelzése ellenére belehaladt a keresztezésbe.

visonta külterületén bernáth józsef 30 éves postahivatalvezető-helyettes, gyöngyösi lakos személygépkocsijával összeütközött egy vele szemben közlekedő személygépkocsival. bernáth gépkocsijában utazó 5 éves, andrea nevű gyermeke kórházba szállítása közben meghalt. a rendőrség a vizsgálatot megkezdte.

dombóvár külterületén özvegy kovács zoltánné 58 éves nyugdíjas, kocsolai lakos személygépkocsijával áttért az uttest menetirány szerinti baloldalára, és összeütközött egy tehergépkocsival. özvegy kovácsné a helyszínen meghalt, a személygépkocsi két utasas sulyos, egy utas pedig könnyű sérülést szenvedett. a vizsgálat eddigi adatai szerint özvegy kovácsné a személygépkocsit figyelmetlenül, nem a forgalmi viszonyoknak megfelelő sebességgel vezette.

bonyhád belterületén győrfi józsef 21 éves lakatos, bonyhádi lakos motorkerékpárjával elütötte a kerékpárján közlekedő ambrusz istván 41 éves szobafestő, helyi lakost, majd felborult. győrfi a helyszínen meghalt, ambrusz sulyos sérülést szenvedett. a vizsgálat eddigi adatai szerint ambrusz a kerékpárral megsértette az elsőbbségi szabályt.

szombathely belterületén dr. kovács istvánné 41 éves állatorvos, szombathelyi lakos egy kölcsönként személygépkocsival elütötte az uttesten áthaladó fábián józsef 62 éves nyugdíjas, helyi lakost. fábián a kórházban meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint dr. kovácsné a személygépkocsit nem a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezette. /mti/

mm/zsu hgy
08.54 141082 1875

MK

-.-

sb0018 4 130 mtib1020

kábel-helyreállítás

1982. október 14.- csütörtökön hajnalra ideiglenesen kijavították a fővárost a keleti országrészekkel összekötő távbeszélő- és telexvezeték gerinchálózatát. a kábelt szerdán délután egy vízvezeték-árkot építő munkagép rongálta meg, s ennek következtében több órára megszakadt debrecenel, kecskeméttel, békéscsabával, gyöngyössel, egerrel, salgótarjával a távbeszélő-és telexkapcsolat. a posta szakemberei néhány óra elteltével ideiglenes összeköttetést teremtettek budapest és az említett városok között. a kábel végleges javítását 14-ről 15-re virradó éjszaka végzik el, amikor a távbeszélő- és telexforgalom kicsi, ugyanis a helyreállítás idején az összeköttetés ismét szünetel majd. /mti/

fr/ka rj hgy
09.51 141082 0743

-.-

sb0019 4 160 mtib1023

elhunyt topor zoltán fotóművész

1982. október 14. - megrendüléssel tudatjuk, hogy topor zoltán fotóművész, a magyar fotóművészek szövetsége, a budapesti fotóklub és a magyar népköztársaság művészeti alapjának tagja életének 62. évében, október 12-én elhunyt. temetése október 21-én, csütörtökön, délután 14 órakor lesz a rákoskeresztúri új köztemetőben.

magyar fotóművészek szövetsége
budapesti fotóklub
magyar népköztársaság művészeti alapja

/mti/

mz hgy

11.13 141082 0575

MK

-.-

sb0020 4 160 mtib1024

nyomdajubileum

1982. október 14.- alapításának 75. évfordulóját ünnepelte csütörtökön szombathelyen a sylvester jános nyomda. az évforduló alkalmából a megyei művelődési és ifjúsági központban megemlékezést tartottak, s kiállítás nyílt a nyomda legjobb termékeiből.

az 1907-ben alapított nyomda jelenlegi korszerű üzemépülete a hatvanas években épült fel, és mintegy tíz év leforgása alatt csaknem ötvenmillió forint értékű géppel, berendezéssel gyarapodott. az üzemben évente 2400 tonna nyomtatvány, ebből 800-900 tonna könyv és 80 tonna folyóirat készül. ezévtől nyomdaipari szakközépiskola szolgálja szombathelyen az utánpótlást, s ennek oktatóbázisa a jubiléum vállalat. /mti/

rj kre sthgy

11.41 141082 0720

-.-

sb0021 4 150 mtib1025

körzeti vízművet avattak ricsén

1982. október 14. - központi vízművet avattak csütörtökön⁽²⁾ borsod megye bodrogközi részén fekvő ricsé községben. a vízmű építését - társulási alapon - 1977-ben kezdték meg. az első ütemben mintegy százhuszmillió forintos költséggel három mélyfurású kutat létesítettek, megépítették a víztelepet, lefektettek több mint tizenkilométernyi gerincvezeték, kiépítették hatvannégy kilométernyi elosztó-hálózatot, felállítottak két, egyenként hétszáz köbméteres víztornyot és kétszáznyolcvannyolc közkifolyót. ezzel a megye bodrogközi részén nyolc község, ricsé, dámóc, kisorozvány, lácacséke, nagyrozvány, révleányvár, semjén és zemplénagárd mintegy tízezer lakója jutott egészséges ivóvízhez azon a területen, ahol a portákon lévő kutak vize szinte kivétel nélkül fertőzött volt.

a vízműtársulás, a körzeti vízművet továbbfejlesztve, még ebben a tervidőszakban újabb három községet, pácint, karcsát és karost is bekapcsolja a vezetékes hálózatba. a távolabbi elgondolások között

MK

szerepel, hogy a vízművet a sárospataki rendszerrel is összekapcsolják, ami a hetedik öt éves tervben további négy község vízellátását is megoldja, s ezzel gyakorlatilag az egész bodrogi közti rész lakossága egészséges ivóvízhez jut. /mti/

kör/szn/s st hgy

11.45 141082 1289

-. -

sb0022 4 160 mtib1026

tanácskozás az ipari formatervezésről

1982. október 14.- idén október 17-24.között ötödik alkalommal rendezik meg a vas megyei község kastélyában a „zsennyei műhely,-t, az ipari formatervezők nemzetközi tanácskozását. szovjet, bolgár, román, csehszlovák, ndk-beli, magyar és most először brit vendégeket várnak zsennyére, ahol az utóbbi néhány évben egy nemzetközi szempontból is jelentős művészeti vitafórum jött létre.

az ipari formatervezésről, hasznáról - úgy tűnik - egyre kevesebbet kell beszélni, mert az elmúlt esztendőben, minden korábbi tapasztalatnál nyilvánvalóbban kiderült, hogy a világpiacra csak az esztétikus, vonzó kivitelű termékek állják meg helyüket. a külkereskedelmi szakemberek szerint exportra szánt áruink jelentős része iránt nem ritkán az ingyéntelenebb külső miatt csökkent a kereslet. tehát a versenyképesség javításának egyik fontos eleme lehet az iparcikkek formatervezése. a tervező művészek szerint, erre most, a nehezebb gazdasági helyzetben is van lehetőség. termelő-berendezéseink jelentős része, az utóbbi évek rekonstrukciónak következtében, alkalmas lehet szebb kivitelű áruk előállítására is. mind fontosabb tehát a gyártmánytervezők és a formatervező művészek szorosabb együttműködése is.

a „zsennyei műhely,-t, elsősorban a szocialista országok formatervezői gyakorlatával és az elméleti kérdésekkel kapcsolatos tapasztalatok megvitatásának ad fórumot. már hagyomány, hogy a tanácskozáson mindig egy témakörben mondják el véleményüket a művészek. az eddigi összejöveteleken a művészet és a formatervezés kapcsolatát, a helyes tervezői magatartást, a formatervezés minőségi hatását, valamint az energiaválsággal kapcsolatos tennivalókat vitatták meg. az idei program az oktatás és formatervezés címet viseli. a meghívott vendégek nemzeti napokon mutatják be országuk képzési tapasztalatait, a magyar képző- és iparművészek szövetsége - a rendezvény szervezője - több előadáson számol be a magyarországi művészeti oktatásról.

MK

a „zsennyei műhely,-t, munkájának egyre növekvő elismerését jelenti, hogy a közelmúltban az ipari formatervezési tanács öt éves együttműködési program-javaslatot dolgozott ki a műhely számára, amely feltehetően hozzájárul az ipari formatervezés helyzetének további javításához. /mti/

di/ka nj hgy

11.52 141082 2318

-. -

sb0023 4 180 mtib1028

időjárásjelentés /1.rész/

1982. október 14. -

a meteorológiai intézet jelenti csütörtökön 12 órakor:

változékony idő esővel

szárazföldünk nagy részének időjárását továbbra is a középpontjával a brit-szigetek térsége fölött örvénylő, nagy kiterjedésű ciklon határozza meg. ebben a légköri képződményben különböző hőmérsékletű és nedvességtartalmú léghullámok keverednek. hatásukra ma reggel a brit-szigeteken, franciaországban, az alpok, kárpátok vidékén, valamint a szovjetunió európai területének nyugati felén esőzések vannak. a legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán észak- és kelet-európában még általában 22, 27 fok közötti maximumhőmérsékletet mértek. csak 5 fok körül alakult, ugyanakkor dél-európában

hazánkban szerdán a keleti, északkeleti megyékben erősen felhős vagy borult idő volt. az ország többi részén 2, 7 órán át sütött a nap. napközben csak keleten volt néhány helyen kisebb eső. az esti óráktól nyugati, délnyugati országrészben esők kezdődtek, melyek később az ország más részére is áttérjedtek. a lehullott csapadék mennyisége csak néhány helyen érte el a 3, 6 mm-t. a déli, délnyugati szél főként a dunántúlon erősödött meg, helyenként viharos széllekedések is voltak. a hőmérséklet csúcserőke 12, 19 fok között alakult. csütörtök hajnalra 7, és 14 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtti erősen felhős, vagy borult maradt az ég. több helyről jelentettek esőt. az északnyugati megyékben helyenként megerősödött az északi, északnyugati szél, máshol még többfelé élénk déli szél fújt. a hőmérséklet 11 órára a dunántul északnyugati, nyugati vidékeken csak 8, 12, máshol 13, 21 fókig emelkedett.

MK

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 13.4 fok volt, ez 1.5 fokkal magasabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten 14 fokot mértek, a tengerszintre átszámított légnyomás 997 mb, nem változik.

várható időjárás az ország területén péntek estig:

csupán időnként szakad fel a felhőzet. továbbra is várható eső, zápor.

a dunántúlon gyakran erős északnyugati, máshol élénk délnyugati szélre kell számítani.

éjszaka és reggel párásság és helyenként köd lesz. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 8, 13, a legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken általában 11, 16 fok között valószínű.

/folyt.köv./

12.44 141082 2401

-.-

sb0024 4 180 mtib1029

időjárásjelentés /2.rész/

várható időjárás budapesten péntek reggelig:

többnyire borult marad az ég, és ismétlődő eső is várható. az északnyugati szél időnként erős lesz. a hőmérséklet 21 órakor 13, pénteken hajnalban 10 fok körül valószínű.

távolabbi kilátások szombattól-keddig:

felszakadozik a felhőzet, s a reggeli párásság, köd feloszlása után többórás napsütésre számíthatunk.

a legalacsonyabb hajnali hőmérséklet 4, 9 fok között lesz, a legmagasabb nappali hőmérséklet 14, 18 fok között várható. jelentős mennyiségű /legalább napi 5 mm/ csapadék az ország területének 10 százalékán várható.

MK

a duna vizállása csütörtökön budapestnél 223 cm, hőmérséklete 13.2 fok. /mti/

s hgy

12.50 141082 0822

-.-

sb0025 4 160 mtib1031

nemzetközi gálaest a vigadóban

1982. október 14. - a népszerű nszk-beli rené kollo és vendégei című show-műsor sorozat újabb, színvonalas szórakozást nyújtó estjét vasárnap budapesten rendezi meg a zdf tv-társaság, ezuttal a magyar televízióval közösen - jelentették be csütörtökön a pesti vigadóban tartott sajtótájékoztatón, amelyen megjelentek a közreműködő művészek is.

rené kollo, a neves operaénekes immár hatodik alkalommal rendezi meg a zdf nagyszabású nemzetközi gálaestjét. az évente más-más világvárosban sorra kerülő rendezvényre mindig más művész kap meghívást. e programokban szerepelt már yehudi menuhin és benny goodman is.

a budapesti gálaest is méltó lesz elődeihez: a vegyes profilu programban olyan világhírességek lépnek a pódiumra, mint gina lollobrigida, az amerikai melanie holliday operaénekesnő, vagy otto schenk, a berlini staatsoper tagja. a magyar művészek képviselőiben gregor józsef kapott meghívást, aki az mrt szinfónikus zenekarának, valamint sánta ferenc és népi együttesének társaságában kapcsolódik be a nemzetközi produkcióba.

a zdf tv-társaság és a magyar televízió munkatársai rendkívüli alaposággal választották ki a helyszínt: végül is a vigadót „építették át”, a televíziós műsor céljaira. a díszletek hamburgból érkeztek, s így minden készen áll a vasárnap esti, 100 percesre tervezett gálára, amelyet a magyar tv egyenes adásban közvetít, a zdf pedig karácsonyi ünnepi programjában tűz műsorra - természetesen ezuttal is sztereo-felvételként.

a sajtó munkatársainak kérdéseire gina lollobrigida saját munkájáról szólt. elmondta, hogy bár az utóbbi években nem filmezett, rendszeresen olvassa a forgatókönyveket, s ha kedvére valót talál, ismét a kamerák elé áll. tervezi, hogy egy, a broadway-en rendezett színházi előadásban vállal szerepet, s nem zárkózik el a musical műfajától sem.

MK

mint ismeretes, a művésznő évek óta szenvedélyesen és magas művészi színvonalon fotózik. budapesti tartózkodása idején a magyar fővárosról készít felvételeket, s bár a show-műsorban operaáriákat énekel majd, fotói is szerepet kapnak a produkcióban.

x x x

a nemzetközi gálára budapestre érkezett művészek vasárnap délelőtti is a vigadóba készülnek: az innen sugárzandó zenebutik adásában vendégeskednek. ezuttal alkalom nyílik majd a kötetlen beszélgetésre is./mti/

t/kj rj ár

13.46 141082 2368

.-.

sb0026 4 150 mtib1032

több szolgáltatást vállal a hajdu-bihar megyei tszker

1982. október 14. - csaknem egymilliárd forintot forgalmazott az év első kilenc hónapjában a tszker hajdu-bihar megyei központja. a csütörtökön debrecenben megtartott részközgyűlésen elmondották: tovább fejlődtek és szélesedtek a közös vállalat szolgáltatásai. hét termelőszövetkezet összefogásával takarmánykeverő üzem ^{valyi} létesítettek a bihari térségben, s ennek eredményeként a táp-^{hoz} képest mintegy háromszorosára növelték a táp-és koncentrátum-forgalmat. a közösen üzemeltetett keverőből a háztáji állomány részére is eladnak takarmányt, s ahol a házhoz szállítást igénylik, a tsz-ek azt is vállalják. ebben az esztendőben csaknem 250 ezer hektáron végezték el a műtrágyázást és a növényvédelmet a tszker irányításával, hat növényvédő repülőgéppel és egy helikopterrel.

a részközgyűlés jóváhagyta a tszker és a hat tsz által alapított, berettyóujfalui székhellyel működő vasipari és szolgáltató vállalat egyesülését. elképzeléseik szerint itt lesz a bihari térségben folyó meliorációs munkákhoz szükséges dréncső-gyártás központja. úgy tervezik, hogy a jövő esztendő elején indul a munka, s évente mintegy három-négymillió méter különböző méretű csövet tudnak gyártani a meliorációhoz. a korábban önállóan működő szövetkezeti közös vállalat műhelyeiben emellett folyamatosan gyártanak mezőgazdasági gépekhez és szállító-járművekhez való alkatrészeket is, az agrotek részére. /mti/

szü/rj st ár

13.54 141082 1480

M

.-.

sb0027 4 150 mtib1033 /felhasználható: 14.00 h-tól/

épül a gárdonyi termálfürdő - a vib elnökségének ülése

1982. október 14. - a velencei-tavi fejlesztési program harmadik ütemében előirányzott feladatok végrehajtásának helyzetét, s a jövő évi fejlesztési elképzeléseket, tennivalókat vitatta meg csütörtöki, budapesten megtartott ülésén a velencei-tavi intézőbizottság elnöksége. a dr. dabronaki gyula elnökletével tanácskozó testület ülésén hangsúlyozták, hogy a legfontosabb feladat a jövőben is a tó vízminőségének védelme, az üdülőkörzet fejlesztésében elért eredmények megtartása, valamint a balaton tehermentesítését szolgáló idegenforgalmi létesítmények számának bővítése. az e célokra fordítható anyagi eszközök szerényebbek a korábbinál, de változatlan ütemben folytatják a két évtizede megkezdett mederkostrásokat, a hasznosíthatatlan nádasok, valamint a felesleges vizinövényzet irtását. a komplex környezetvédelmi tevékenységet a tó egész vízgyűjtő területére kiterjesztik, ennek részeként még az idén elkészül, s 1990-ig nagyrészt megvalósul a komplex meliorációs terv.

folytatják a közművesítési munkákat is. az északi part rendezési munkálatainak keretében az idén hozzálátnak az ivóvízhálózat kiépítéséhez a lakosság és az érdekelt vállalatok segítségével, ivóvíztársulások szervezésével. az első közösség sukorón alakult meg félezer taggal. a társulás tagjai kötelezettséget vállaltak a költségek fedezésére, a vib elkészítette a kivitelezési terveket, s vállalja a műszaki felügyeletet.

tovább bővül az elkövetkező években az üdülőkörzet idegenforgalmi befogadóképessége is. velencén, az ifjusági üdülőkörzet szomszédságában a jövő nyáron megnyílik a tízezer fűrdőzőt befogadó strand. gárdonyban megkezdtek az ötvenegy fokos hőforrás vizére alapozott fedett strandfürdő építését. az első medencét és a hozzátartozó öltözőépületeket 1984 tavaszán vehetik birtokukba a tópartra látogatók. /mti/

dáv, rj st ár

14.06 141082 1906

.-.

sb0028 4 150 mtib1034

ipari vizellátó-rendszer

1982. október 14. - a takarékosabb ivóviz-gazdálkodás céljából napi 15 ezer köbméter ipari vizet szolgáltató rendszer épül a várpalotai iparvidék számára - közölték csütörtökön kincsesbányán a dunántúli regionális vízmű és a közép-dunántúli vízügyi igazgatóság ankétján. a 190 millió forint értékű beruházás lehetővé teszi, hogy az eddigi ivóviz helyett a fehérvárcsurgói víztároló vizét használják fel ipari célokra a péti nitrogénművekben, az inotai erőműben és alumíniumkohóban. a víztároló vízkivételi műve, a megkerülő csatorna és a nyersvíz-vezeték már elkészült, s megkezdték a kincsesbányai víztisztító-mű építését is. az ipari vizellátó-rendszert 1985 végén helyezik üzembe, és ennek nyomán naponta 15 ezer köbméterrel több ivóviz jut a százezer lakosu székesfehérvárnak, valamint három vérteszaljai községnek. /mti/

zsi/fné/st/er pr

14.59 141082 0882

-.-

sb0029 1 130 mtib1035

ülést tartott a minisztertanács

1982. október 14. - a kormány tájékoztatási hivatala közli: a minisztertanács csütörtöki ülésén Lázár György tájékoztatást adott dr. Bruno Kreiskynek, az osztrák köztársaság szövetségi kancellárjának meghívására Ausztriában tett hivatalos látogatásáról. a kormány a tájékoztatót tudomásul vette.

a minisztertanács megtárgyalta és jóváhagyta a magyar-szovjet gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési kormányközi bizottság budapesti tartott üléséről szóló jelentést. egyidejűleg megbízást adott a gazdasági bizottságnak, hogy gondoskodjon az ülés határozatainak végrehajtásáról.

a kormány hozzájárult, hogy a munka színvonalának és hatékonyságának növelése érdekében 1983. január 1-től a kereskedelmi egységek meghatározott körében olyan új - jövedelemérdekeltségen alapuló - üzemeltetési rendszert vezessenek be, amely növeli az üzletvezetők önállóságát, rugalmasabbá teszi a gazdálkodást, és fokozza az érdekeltséget a vevők színvonalas kiszolgálásában.

a minisztertanács tájékoztatást kapott a termelőszövetkezetek országos tanácsának tevékenységéről. megállapította, hogy a tanács rendeltetésének megfelelően, eredményesen tölti be érdekvédelmi funkcióját és hasznos segítséget nyújt a termelőszövetkezeti gazdálkodás fejlesztéséhez. a kormány fontosnak tartja, hogy az állami szervek és a tot továbbra is szorosan együttműködve, egymás munkáját támogatva oldják meg a közös feladatokat.

a minisztertanács megerősítette a gazdasági bizottság határozatát, amelyben az újítók és feltalálók v. országos tanácskozásán elhangzott javaslatok hasznosításáról intézkedik. /mti/

sa pr

15.16 141082 1657

-.-

sb0030 4 150 mtib1036

januártól nagyobb önállóság és ösztönzőbb érdekeltségi rendszer a kereskedelemben /1. rész/

1982. október 14. - 1983. január elsejétől nagyobb önállóságot kaphatnak, s az eddiginél ösztönzőbb anyagi érdekeltségi rendszerben működhetnek a kereskedelmi hálózat közepes kategóriájába tartozó - általában 10-50 dolgozót foglalkoztató - üzleti a minisztertanács csütörtökön hozott határozata értelmében. (C)

a kisüzletek szerződésbe, illetve bérbeadása - bár a folyamat még nem fejeződött be - az eddigi tapasztalatok szerint jól bevált. a minisztertanács most hozott határozata az országban mintegy 5 ezer abc-áruházat, éttermet, cukrászdát és iparcikk üzletet érint. bár arányuk az állami és szövetkezeti hálózat 10 százalékát sem teszi ki, mégis meghatározó jelentőségűek, mert a forgalom több mint 40 százalékának lebonyolításával a kiskereskedelem gerincét képezik.

a jövedelemérdekeltségű üzemeltetés bevezetése nem kötelező, de érdekük mind a vállalatoknak, mind a kereskedelmi dolgozóknak, s nem utolsósorban a fogyasztóknak és az egész népgazdaságnak. az új lehetőség lényege, hogy az arra vállalkozó szakemberek nagyobb önállóságot kapnak az üzletek áruforgalmi és gazdálkodási feladatainak végrehajtásában, s fokozottan érdekeltek az eredményes működésben. az önállóság mértékét, és esetleges korlátait a vállalat határozza meg, s ezt a dolgozókkal kötött megállapodásban rögzíti. az önállóság kiterjedhet az árubeszerzésre, a beszerzési források megválasztására, az értékesítés megszervezésére, a létszám- és bér-gazdálkodásra, az eszköz- és készletgazdálkodásra, s a választék

kialakítására, a későbbiekben mód lesz arra is, hogy - az árpolitikai intézkedések betartásával - a helyi ismeretek birtokában az árusított termékek 5-10 százaléka fogasztói árát is a boltvezetők állapítsák meg, a vendéglátásban mintegy 70 helyen már bevált ez a módszer, a kiskereskedelemben azonban még nem volt rá példa. jelentősége különösen abban lesz majd, hogy a kiárításokhoz, időszakos engedményekhez nem kell a boltvezetőknek külön engedélyt kérniük. /folyt. köv./

15.17 141082 2089

--

sb0031 4 150 mtib1037

januártól nagyobb önállóság és ösztönzőbb érdekeltségi rendszer a kereskedelemben /2. rész/

az új formában az önállóság adta lehetőséget hatékony anyagi ösztönzés támasztja alá. azok a boltvezetők, helyettesek, vagy akár egész üzleti kollektívák, akik vállalják az új ösztönzési-rendszerrel együttjáró kockázatot, az üzlet eredményes működésétől függően jelentős többletjövedelemre tehetnek szert. az eddigiektől eltérően nem forgalmi jutalékot kapnak, hanem - amennyiben a vállalat által előírt eredményt teljesítik - olyan összegű prémiumot, amely az alpbér 50-100 százalékát is elérheti. ha az előírt követelményeket túlteljesítik, a többlet meghatározott - általában 10-30 százalékát - az érintett dolgozók munkabéren kívüli juttatásként megkapják. így összjövedelmük az alpbér két-háromszorosa is lehet. /a munkabéren kívüli juttatásként kapott többletet általános jövedelemadó terheli./ ha a bolti dolgozók munkájukat hanyagul, felületesen végzik, csupán alpbérüket kapják meg, s még a korábbi forgalmi jutaléktól is elesnek.

az új érdekeltségi forma bevezetésétől a kereskedelmi dolgozók jövedelmének jelentős differenciálódása várható. a jövedelemérdekeltségű dolgozóknak elsőrendű érdeke lesz, hogy a vásárló elégedetten távozzék az üzletből, ezért fokozott figyelmet kell fordítani a munka megszervezésére, a hatékony eszköz- és költséggazdálkodásra, egyszóval a forgalom eredményes lebonyolítására. a nagyobb forgalom és a kisebb ráfordítás növeli a kereskedelmi dolgozók jövedelmét, s egyidejűleg a vállalatok és szövetkezetek, valamint az egész népgazdaság bevételeit. /mti/

mg/mi/sl/bam/er pr

15.18 141082 1638

--

sb0032 4 150 mtib1038

a munkaverseny megújulásáért - szmt-ülés tatabányán

1982. október 14. - a munkaverseny továbbfejlesztését sürgették a szakszervezetek komárom megyei tanácsának csütörtöki ülésén, amelyre meghívtak szocialista brigádvezetőket is. többen elmondották, hogy a megye vállalatainak, üzemének feladatai alapvetően megváltoztak, s ennek megfelelően kell módosítani a versenymozgalom céljain, módszerein, s nemegyszer felfogásán is. az szmt 66 gazdálkodó egységénél végzett vizsgálata alapján kimutatta, hogy jónéhány helyen a munkaverseny szervezésénél már figyelembe veszik az új gazdasági követelményeket, s a korábbiakhoz képest gyakrabban tájékoztatják a verseny résztvevőit az új tervekről, a gyorsan változó feladatokról. a lábatlani vasbetongyárban és az esztergomi marógépgyárban például rendkívüli fórumra hívják a dolgozókat, amikor az eredeti terveken változtatni kell. az almásfüzitői timföldgyárban, a tatabányai alumíniumkohóban, a tanácsi építőipari vállalatnál és másutt, ha a munka úgy kívánja, negyedévre, illetve egy hónapra is szerveznek munkaversenyt, így igyekeznek idomulni a változó követelményekhez. a nyergesujfalui eternitgyárban váratlan megrendelések esetén a brigádok közvetlenül az üzemszervezők vezetőinek javaslatára módosítják korábbi vállalásaikat. a komárom megyei építőipari vállalatnál az éves tervet és munkaverseny-vállalásokat egyidőben vitatják meg, de az év közben változó feladatokhoz időről időre hozzáigazítják a felajánlásokat.

az ülésen az a vélemény alakult ki, hogy bár a megyében sok jó kezdeményezéssel, módszerrel gazdagítják a versenymozgalmat, számos helyen csökkent, megtorpant a munkaverseny lendülete, mert még nem találták meg a szükséges új módszereket. a szakszervezetek megyei tanácsa ezért kiadványban adta közre a vizsgálatok során összegyűjtött legjobb munkaverseny-szervezési tapasztalatokat, s a kiadványt eljuttatta a megye összes üzemébe. /mti/

ráb/wmé/sa st pr

15.30 141082 1945

--

sb0033 4 130 mtib1039

befejeződött a magyar-szovjet irodalmi vegyesbizottsági ülés
/1. rész/

1982. október 14. - az elmúlt években jelentős sikerek születtek a magyar és a szovjet irodalom kölcsönös kiadásában, népszerűsítésében, bővültek a két ország közötti irodalmi kapcsolatok - állapították meg egyebek között a magyar-szovjet irodalmi vegyesbizottság xiv. ülészakáról készült emlékeztetőben, amelyet csütörtökön a magyar írók szövetsége székházában írtak alá. a dokumentumot jóvánovics miklós, az írószövetség főtitkára és szergej szártakov, a szovjetunió írószövetségnek titkára látta el kézjegyével.

a vegyesbizottsági ülés három napján a résztvevők beszámoltak országaik irodalmi életének időszerű kérdéseiről, helyzetéről, az írószövetségek közötti együttműködés eredményeiről. meglepéssel vettek tudomásul, hogy az előző vegyesbizottsági ülésen hozott döntéseket lényegében teljesítették. kedvezően értékelték például, hogy szervezettebben gondoskodtak a műfordítói utánpótlásról, s ennek nyomán is emelkedett a lefordított művek színvonala.

a tanácskozáson szó volt arról is, hogy a jövőben folytatják azoknak az ismert szovjet és magyar íróknak a találkozóit, akiknek műveit kölcsönösen lefordították orosz és magyar nyelvre. ugyancsak döntöttek arról; meggyorsítják és mihamarabb befejezik a második magyar-szovjet közös riportkönyv szerkesztését, hogy az 1983-ban megjelenhessék. a nagyszabású, több éve kezdődött vállalkozás folytatása a kézfogás címmel már korábban megjelent antológiának, s e kötet is a két ország mindennapjairól, az emberek életéről ad majd képet.

a vegyesbizottság tagjai szükségesnek tartották, hogy minden eszközzel támogassák, tervszerűbbé, rendszeresebbé tegyék a két ország irodalmi folyóiratai közötti együttműködést. elhatározták, hogy a szovjetunió kulturális minisztériumával közösen jövőre kétoldalu alkotói találkozót tartanak, amelyen megvitatják további magyar szindarabok szovjetunióbeli, illetve a szovjet színművek magyarországi bemutatásának lehetőségeit, a már előadott, műsorra tűzött alkotások fogadtatását.

megállapodtak abban, hogy rendszeresen tájékoztatják egymást a magyar, illetve a szovjet irodalmi életet érintő jeles évfordulókról, ünnepi eseményekről. ezek sorában a klasszikus magyar költő, babits mihály születésének 100. évfordulója alkalmából magyarországon jövőre megrendezendő iv. európai költőtálalkozón részt vesznek a szovjet irodalmi élet képviselői. /folyt. köv./ sa

15.38 141082 2465

-.-

sb0034 4 130 mtib1040

befejeződött a magyar-szovjet irodalmi... /2. rész/

a tanácskozáson koordinálták a két írószövetség együttes fellépését a nemzetközi irodalmi fórumokon, s hangsúlyozták az irodalom növekvő szerepét a béke megvédésében.

a vegyesbizottság munkájában résztvevők nagyra értékelték a szovjet, illetve a magyar szerzők műveinek fordításában és kiadásában elért eredményeket. leszögezték: a jövőben még nagyobb figyelmet szükséges fordítani a kortársi magyar és szovjet irodalom fordítására, különös tekintettel az alkotások művészi színvonalára, elkötelezettségére és időszerű társadalmi mondanivalójára.

a tanácskozáson ajánlólistát állítottak össze a fordításra javasolt művekről. magyar részről javasolták, hogy jelentessék meg a szovjetunióban bárány tamás, illés endre, gáll istván, galgóczi erzsébet, jókai anna, kertész ákos, kolozsvári grandpierre emil, moldova györgy, szabó istván írásainak válogatott kötetét, tamási áron ábel trilógiáját, karinthy frigyest egy kisregényét, babits mihály golyakalifáját és kosztolányi dezső novellaválogatását. a gyermekeknek szánt könyvek között ajánlották török sándor kököjszi és bobojsza című meseregényét, illetve csukás istván pom-pom meséit. javasolták a fiatal magyar prózairók antológiájának, illetve a xx. századi magyar esszéket összegyűjtő kötet lefordítását is.

döntöttek arról, hogy a soron következő közös titkársági ülést jövő év májusában hazánkban rendezik meg. /mti/

km/mi/sa bc pr

15.41 141082 1476

M

-.-

bel

- 28 -

1982. 10. 14.

sb0035 4 150 mtib1041

konferencia falvainkról

1982. október 14. - a magyarországi falusi településekkel foglalkozó kétnapos tudományos konferencia kezdődött csütörtökön a magyar tudományos akadémia székházában az mta településtudományi bizottságának rendezésében. a konferencián a témában érdekelt tudományágak képviselői - építészek, közgazdászok, szociológusok, környezetvédelmi szakemberek - egyebek mellett azt vitatják meg, tartós-e a népességnek az agrártérségekből az iparvidékekre, faluból városba, illetve városközeli községekbe való koncentrálódási folyamata, folytatódik-e ennek mintegy tíz év óta tartó lelassulása. kívánatos-e befolyásolni a folyamat ütemét és ha igen, ezt milyen eszközökkel lehet megtenni?

a tanácskozáson a településekkel foglalkozó kutatók azt is áttekintik, milyen feltételek mellett lehet helybentartani a falusiakat, megőrizni a falvak népességeltartó és -megtartó képességét. javaslatokat dolgoznak ki arra, hogyan válhatnak a falvak komplex gazdasági, kulturális településekké. megvizsgálják milyen telekpolitikai, építésigazgatási, hitelpolitikai, építőipari feltételek szükségesek ahhoz, hogy a falusi lakásépítés korszerűbbé, a falukép harmónikusabbá váljon. külön figyelmet szentelnek az utóbbi időben egyre népszerűbb falusi üdülési-turisztikai igények növekedésének, s annak is, milyen lehet az üdülés szerepe a falvak életében, hogyan alakítható ki az üdülési és egyéb funkciók összhangja.

a konferencia nyitóelőadásán jantner Antal építésügyi- és városfejlesztési miniszterhelyettes egyebek mellett rámutatott: a faluhálózat fejlesztése csak a településrendszer egészének keretei között oldható meg. ennek fő elve: a város és környezetének együttes fejlesztése, melynek során arra kell törekedni, hogy az alapellátás tekintetében ne legyen különbség a város és környezete között. elő kell segíteni a helyi munkalehetőségek megteremtését, a város és környezete közötti kapcsolat erősödését, a falvak népességmegtartó képességének növekedését a gazdasági bázis megteremtésével, az infrastrukturális feltételek javításával lehet elérni. /mti/

ni/mi/kö sl pr

15.47 141082 2113

.-.

bel

- 29 -

1982. 10. 14.

sb0036 1 150 mtib1042

budapestre érkezett az angol külkereskedelmi miniszter

1982. október 14. - veress péter külkereskedelmi miniszter meghívására peter rees angol külkereskedelmi miniszter csütörtökön magyarországra érkezett. /mti/

ka/sa sl pr

15.47 141082 0242

.-.

sb0037 4 130 mtib1044

aczel györgy látogatása csepelen

1982. október 14. - aczel györgy, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára csütörtökön a 89 ezer lakosu csepel életével, munkájával ismerkedett. a vendéget vég helyi andor, a XXI. kerületi pártbizottság első titkára és bölcsey györgy tanácselnök fogadta a kossuth lajos szakmunkásképző és szakközépiskolában. a tanintézet vezetői tájékoztatást adtak az 5 szakma elsajátítását segítő iskola mintegy 800 tanulójának elméleti és gyakorlati képzéséről, a technikusképzés lehetőségeiről. bemutatták a korszerű autó- és repülőgépszerelő tanműhelyeket.

a program következő állomása a magyar posztógyár volt; itt az 1600 dolgozót foglalkoztató vállalat vezetői a gyár termelési és értékesítési feltételeiről, a pártszervezet munkájáról számoltak be. bemutatták a vendégnek a korszerűen felszerelt szövő-előkészítő és fonodaüzemet, valamint a jó minőségű, bnv-díjat is nyert szöveteket.

ezt követően aczel györgy meglátogatta a ho si minh tanárképző főiskola budapesti tagozatát; ismerkedett a 750 leendő tanár képzésének tárgyi feltételeivel, a korszerű alkotómunka módszereinek elsajátítását szolgáló didaktikai stúdió munkájával.

a látogatás a városrész vállalatai és a csepel vas- és fémművek összefogásában épült munkás-lakótelepen folytatódott, ahol ebben a tervidőszakban 1700 új otthonba költözhetnek be a családok.

végül a központi bizottság titkára aktívaülésem találkozott a kerületi párt végrehajtó bizottság tagjaival, a tömegszervezetek vezetőivel, valamint a tanács tisztségviselőivel, s időszerű politikai kérdésekről tartott tájékoztatót. /mti/

kj/sa -ár pr

15.54 141082 1668

-. -

sb0038 4 150 mtib1045

eredményesen tevékenykedik a termelőszövetkezet országos tanácsa /1. rész/

1982. október 14. - a magyar mezőgazdasági termelőszövetkezetek tiszteletet parancsoló eredményeikkel itthon és külföldön egyaránt tekintélyt vívtak ki maguknak. az évente előállított termékek értéke már meghaladja a 190 milliárd forintot. a velük együttműködő kistermelők további mintegy 42 milliárd forintot érő áruval egészítik ki a termelést, hozzájárulva ezzel a zavartalan, kiegyensúlyozott lakossági ellátáshoz és az exportfeladatok teljesítéséhez. az országban gazdálkodó 1379 mezőgazdasági szövetkezet eredményességében meghatározó szerepe volt és van manapság is azoknak a társadalmi érdekvédelmi és mozgalmi szervezeteknek - a tot-nak és 21 megyei-területi tsz-szövetségnek - amelyek a szövetkezeti gazdálkodás nehezebb időszakában, az utkeresés idején és a fellendülés, valamint a sikerek korszakában is mindennapos következetességgel tevékenykedtek. és pedig igen összetett feladatkörben. valójában mindenre ügyelve, ami meghatározhatja a tagság és az alkalmazottak boldogulását. azt, hogy ez a tevékenység mégsem öncélú, bizonyítják az ország lakosságának ellátását magas szinten megoldó mezőgazdasági teljesítmények, amelyek mögött ott vannak a mezőgazdaságilag művelhető terület 80 százalékán gazdálkodó tsz-ek.

a termelőszövetkezetek országos tanácsát a tsz-ek 1967. évi első kongresszusa hozta létre. a testület az alapszabály és az ötévenként esedékes kongresszus határozatai szerint tevékenykedik a minisztertanács törvényességi felügyeletével. a társadalom érdekegyeztetési mechanizmusában a tot képviseli a tsz-ek, valamint a szövetkezeti parasztság érdekeit. segíti a gazdaságok szocialista vonásainak erősítését, a szövetkezeti demokrácia fejlesztését, továbbá a népgazdasági követelményekhez igazodó önálló, tervszerű gazdálkodást. a gazdasági együttműködést, a tsz-tagok nevelését és tudatuk fejlesztését. mindezek érdekében együttműködik a társadalmi és állami szervekkel.

M

a tot eredményessége összefügg a szervezet széles körű lehetőségeivel is. az 1967. évi iii. törvény kimondta, hogy a termelőszövetkezetek működését, gazdálkodását, illetve a tagok helyzetét általánosan és alapvetően érintő miniszteri rendeletek, és államtitkári rendelkezések kiadásánál a tot egyetértése szükséges. a tsz-eket érintő országgyűlési és minisztertanácsi döntés előtt is meg kell szerezni a testület egyetértését. /folyt. köv./

szövetkezetekről

16.02 141082 2452

-. -

sb0039 4 150 mtib1046

az energiagazdálkodás feladatai /1. rész/

1982. október 14. - a vi. ötéves terv energiagazdálkodási feladatainak végrehajtásáról kezdődött tanácskozás csütörtökön a mtesz székházában. a kétnapos rendezvényen - melyet a magyar elektrotechnikai egyesület és az energiagazdálkodási tudományos egyesület rendezett - az előadók áttekintik a villamosenergia-termelés és -felhasználás teendőit.

az energiaigények kielégítése világszerte egyre nagyobb részét köti le a nemzetek gazdasági erőforrásainak - állapították meg a tanácskozáson. ezért az energiapolitikai feladatok helyes megfogalmazása és azok eredményes megvalósítása nagyban meghatározza a nemzetgazdaságok fejlődését. magyarországon a hatodik ötéves terv folyamán az ipari beruházások 42-44 százalékát az energetikai ágazatok fejlesztésére fordítják. ez eléri a népgazdaság összes beruházásainak 13 százalékát. külkereskedelmi forgalmunkban is jelentős az energiahordozók részesecése, az energiafelhasználás mintegy 50 százalékát importból fedezzük. éppen ezért nagyon fontos az energiaigényesség csökkentése, ami az energiatermelés szerkezetének korszerűsítésével és a felhasználás hatékonyságának javításával érhető el.

elmondották, hogy a fejlesztési előirányzatok hosszútávú, pontos meghatározása még további vizsgálatot igényel. az eocénprogram keretében a közelmúltban üzembe helyezett új szénbányák - a márkushegyi és a nagyegyházi bánya -, valamint a mányi, lencsehegyi beruházás lehetővé teszik, hogy növekedjen az olajat, a gázt helyettesítő tüzelőanyag termelése, illetve a kokszolható minőségű szén hazai előállítása.

M

bel

- 32 -

1982.10.14.

az elkövetkezőkben a kőolaj- és a földgáz felhasználása csak ott indokolt, ahol az a növekvő árak mellett is gazdaságos. Így lényeges, hogy csökkenjen a szénhidrogének részesedése a villamosenergiatermelésben is. /folyt. köv./

pf/tr/sa sl pr

16.03 141082 1869

-. -

sb0040 4 150 mtib1047

eredményesen tevékenykedik a ... /2. rész/

a tot véleményt nyilvánít, illetve egyetértési jogkört gyakorol a mezőgazdasági szövetkezeteket és tagságukat érintő állami döntés-tervezetekről, javaslatot tesz tartalmukra, illetve a vitatottakat magasabb fórum elé terjesztheti. az országos tanács képviselőit a párt vezető testületeinek munkájába rendszeresen bevonják, az országgyűlésre és annak bizottságaiba meghívják. vezető tisztségviselői részt vesznek a minisztertanács, a gazdasági bizottság, az állami tervbizottság, az állami ifjúsági bizottság és más kormánybizottságok tevékenységében - meghívottként - s ezen túlmenően együttműködési megállapodások alapján kapcsolatot tartanak a hazafias népfronttal, a szot-tal, a kisz-szel, a magyar nők országos tanácsával és más társadalmi szervezetekkel is.

a testületre nem jellemzőek valamiféle bürokratikus vonások. nem véletlen, hogy a mezőgazdasági termelés fejlesztését elősegítő különböző szintű döntések mögött mindig fellelhető a tot és testületeinek alkotó részvétele. a szövetkezeti fórumokon rendszerese megvitatják a népgazdasági terveket, és állást foglalnak ezek termelőszövetkezeti feladatairól. az elmúlt időszakban például a kormány energiatakarékosági programjához igazodóan ajánlást adott ki a tot elnöksége a szövetkezetek anyag- és költségtakarékos gazdálkodásának segítésére. több ízben kezdeményezte a tanács az önálló vállalati gazdálkodást nehezítő bürokrácia, a tulszabályozás és az indokolatlan beavatkozás megszüntetését. következetesen képviseli a közös, és a háztáji gazdaságok szerves egységként történő fejlesztését, a mezőgazdasági szövetkezetek tevékenységi körének rugalmas, a szükségletekhez és a lehetőségekhez igazodó alakítását. a mém-mel közösen dolgozott ki a tot javaslatot például a gazdaságilag erős és a gyenge szövetkezetek közötti együttműködés, valamint az üzem- és munkaszervezés javítására. az országos tanács rendszeresen értékeli, elemzi és összegezi a mezőgazdasági szövetkezeti gazdálkodás eredményeit, gondjait. sokat tett azért, hogy a társadalmi és a szövetkezeti lehetőségekhez

M

bel

- 33 -

1982.10.14.

igazodóan a tsz-mozgalomban érvényesüljön a kollektív és az egyéni érdekek összhangja, valamint a tagság egyes rétegeinek sajátos érdekeltisége. a minisztertanács felkérésére tettek javaslatot, például a vidéki települések népességmegtartó képességének fejlesztésére és a tsz-tagság lakásvizonyainak javítására. /folyt. köv./

16.03 141082 2435

-. -

sb0041 4 150 mtib1048

eredményesen tevékenykedik a ... /3. rész/

a tot további feladatai között első helyen szerepel: a testület a mezőgazdasági szövetkezeteket és társulásaikat minden tekintetben segíti a népgazdasági tervek maradéktalan megvalósításában, a belső tartalékok feltárásában. az anyag- és energiatakarékos fokozásában és az exportra alkalmas áruk termelésének növelésében. a tanács kezdeményezi, hogy a tagság munka utáni jövedelme, élet- és munkakörülményeinek javítása, fejlesztése a jövőben is a népgazdaság teherbíró képességéhez igazodóan és más rétegekével azonos feltételek mellett történjen.

a tot megítélése szerint a kiemelt feladatok ellátásához jó alapokat ad a minisztertanácsnak a mezőgazdasági szövetkezetek iv. kongresszusán elhangzott fontosabb javaslatokról szóló határozata, amely megfelelő lehetőségeket teremtett az érdekelt állami, társadalmi, valamint az érdekképviselői szervek közötti együttműködés javítására. /mti/

jf/ka/bam/er pr

16.04 141082 0979

M

-. -

sb0042 4 150 mtib1049

az energiagazdálkodás feladatai /2. rész/

a jelenlegi kőolajfelhasználás szintje csak akkor tartható, ha az értékes alapanyagot egyre nagyobb mértékben a vegyiparban magasabb feldolgozottsági fokú terméként hasznosítják.

az energiapolitikai célok megvalósításában kiemelt szerepet tölt be a villamosenergiaipar. hosszabb távon az erőműépítési program az atomenergia, illetve a széntermelés növekedésére alapozva valósítható meg. az új szén- és atomerőművek létesítése után a szénhidrogéntüzelésű erőműpark lényegében csúcserőműként üzemelhet. a fejlesztés súlypontja a 80-as években a paksi atomerőmű építésével lényegében az atomenergiára tolódik el. a villamosenergia-felhasználás növekedését több mint 80 százalékban a belépő atomerőmű termelése fogja fedezni. az ezt követő időszakban fokozatosan szerepet kapnak a szénbázisra épülő új erőművek. /mti/

pf/tr/sa sl pr

16.09 141082 0897

-.-

sb0043 4 130 mtib1050

patológusok jubileumi ülése

1982. október 14. - a magyar patológusok társasága megalapításának 50. évfordulója alkalmából ünnepi tudományos ülést rendezett. a háromnapos tanácskozás csütörtökön délelőtt nyílt meg kecskeméten, a tudomány és technika házában. a társaság ülésén a kórbonctan mintegy 250 hazai tudósa és művelője vesz részt, s érkeztek vendégek és előadók csehszlovákiából, az egyesült államokból, Finnországból, Franciaországból, az ndk-ból, Olaszországból és a Szovjetunióból. az ünnepi üléssel egyidőben ugyanitt tartja tanácskozását a kgst csonttumor-szekciója, melynek előadói részt vesznek a patológusok konferenciáján.

az ülést dr. medve lászló, egészségügyi minisztériumi államtitkár nyitotta meg. köszöntötte a résztvevőket petri gábor professzor, a magyar tudományos akadémia orvostudományi osztályának, valamint a magyar orvostudományi egyesületek szövetségének elnöke, és gajdócsi istván, a bács-kiskun megyei tanács elnöke.

M

a jubileum alkalmából a társaság - a szakma kiváló tudósának, baló józsefnek a tiszteletére - emlékérmét adott ki, melyet első ízben a magyar patológusok társasága hat alapító tagjának nyújtottak át. a csütörtöki előadások a társaság 50. évéről emlékeztek meg és elemezték a tudományág jelenlegi helyzetét, feladatait.

a jubileum alkalmából kiállítást is rendeztek, amely betekintést nyújt a magyar kórbonctan csaknem másfél évszázados történetébe. a pénteki és szombati munkauléseken a tudományág legújabb eredményeiről számolnak be az előadók. /mti/

lak/oné/sa st -ár pr

16.21 141082 1562

-.-

sb0044 4 160 mtib1051

nemzetközi Levéltáros konferencia

1982. október 14. - csütörtökön a gellért szállóban befejezte munkáját a gellért szálló tanácsstermében a szocialista országok levéltári vezetőinek viii. konferenciája. a háromnapos eszmecsere 11 ország szakemberei vettek részt. a tanácskozásokon négy referátumot hallgattak meg a szocialista országok levéltári igazgatóságainak vezetői.

a szovjet delegáció képviselője a visszatekintő okmányos iratanyagok népgazdasági hasznosításáról tartott előadást: hangoztatva, hogy a népgazdaság egyetlen ága, sem a tudomány, sem a kultúra nem fejlődhet a múlt tapasztalatainak tanulmányozása és szakszerű feldolgozása nélkül. a levéltárak tudományos, kulturális és nevelési szerepéről a lengyel szakemberek tájékoztatták a résztvevőket. az információk megszerzésével, rendezésével, tárolásával és feldolgozásával kapcsolatos levéltári teendőkről a román küldöttség képviselője számolt be. a magyarországi levéltárak helyzetéről, a művelődési minisztérium levéltárirányító tevékenységéről villangó istván, a művelődési minisztérium közgyűjteményi főosztályának vezetője referált. a magyar delegáció a szocialista országok levéltárainak kiadványkészítői tevékenységét mutatták be: különös tekintettel azokra a levéltári segédletekre, kalauzokra, ismertetőkre, melyek pontos információkkal megkönnyítik a levéltári iratanyagokat használni kívánók munkáját.

M

a tanácskozás döntése szerint a szocialista országok Levéltári vezetőinek ix. konferenciájára 1984-ben, a vietnami szocialista köztársaságban kerül sor. a napirenden négy téma szerepel: a levéltári anyagok megőrzésének problémái; a számítógépes adatfeldolgozás tapasztalatai; a levéltári dolgozók továbbképzésével kapcsolatos tennivalók; s a szocialista közösség levéltári együttműködésének perspektívái. /mti/

na/mi/-ár/er pr

16.23 141082 1842

--

sb0045 4 150 mtib1052

megkezdődött a takarékosági világnap eseménysorozata - méhes lajos beszéde

1982. október 14. - csütörtökön a láng művelődési központban rendezték az otp, a szövetség és a posta dolgozói a takarékosági világnap eseménysorozatának hagyományos megnyitó ünnepségét. szirmai jennőnek, az otp vezérigazgatójának megnyitója után méhes lajos, az mszmp politikai bizottságának tagja, ipari miniszter tartott beszédet. elmondta: az elmúlt évtizedek tapasztalatai többek között arra is megtanítottak bennünket, hogy a takarékoság gondolata ma már nem szükhethető le csupán a pénztakarékosságra, mert az napjainkban az anyagra, energiára, munkaerőre, azaz a népgazdaság minden területére egyaránt érvényes. a takarékosági világnap évről-évre visszatérő számvetési alkalom annak átgondolására, megfelelően költjük-e el jövedelmünket, alaposan átgondoljuk-e, hogy mire mennyit fordíthatunk. valamennyiünk feladata, hogy a takarékoságot a legtágabban értelmezve éljük, dolgozzunk, s a megtermelt javakat jó gazdaként osszuk - hasznosítsuk.

méhes lajos külön szólt arról, hogy a külgazdasági egyensúly javulásának kezdeti eredményeiben különösen nagy jelentőségűek az energiatakarékosság terén tett eddigi erőfeszítések. a jövőbeni eredmények azon is múlnak, sikerül-e az energiafelhasználás további racionalizálása, s ezzel egyidejűleg a közelmúltban kidolgozott anyagtakarékossági program megvalósítása. ez utóbbi téren a vállalatok most még a felkészülésnél tartanak, de tudatában vannak, milyen nagy a tét: az anyagfelhasználásban minden százaléknyi megtakarítás 10 milliárd forintot jelent. a program megvalósításával a felmérések szerint 1985-ig várhatóan 17 milliárdos megtakarítást érhetünk el. ha a népgazdaságban rendeződnek a dolgok, a társadalom kisebb egységeiben, a családokban is javul az anyagi helyzet, jobban élhetnek az emberek. jelenleg azonban még az eddigi színvonal

M

megtartásáért is keményen meg kell dolgoznunk. a tapasztalatok szerint ezt felismerte a lakosság, s megértette a tartós erőfeszítések szükségességét is. ezért gazdálkodnak beosztóan, ezért takarékoskodnak értékeikkel, javaikkal, pénzüikkel.

/folyt. köv./ kö

16.29 141082 2156

--

sb0046 4 150 mtib1054

megkezdődött a takarékosági világnap ... /2. rész/

a lakossági takarékbetétekről szólva méhes lajos elmondta, hogy azok kedvezően alakulnak. a betétállomány az idén több mint 7 milliárd forinttal nőtt, s meghaladja a 168 milliárdot. a számítások szerint év végén mintegy 175 milliárd forintja lesz a lakosoknak a takarékbankban. ezzel az összeggel a takarékpénztár igyekszik jól gazdálkodni, hiszen ez a betétállomány teszi lehetővé, hogy folytathassa hitelezési tevékenységét, segítse a lakásgazdálkodási feladatok megvalósítását.

méhes lajos beszédét követően juhász andrás, a kisz kb titkára jutalmakat adott át a takarékoságban kitűnt kisz-szervezeteknek és ifjusági brigádoknak, kasoly józsef, az ünnepségnek otthont adó láng gépgyár vezérigazgatója pedig a takarékoságban élenjáró szocialista brigádoknak adott át jutalmakat. /mti/

mg/mi/kö pr

16.36 141082 0874

M

--

sb0047 4 160 mtib1055

gyulai nivódijak

1982. október 14. - hárman kapták gyula város tanácsának nivódiját a várszínház idei produkcióinak résztvevői közül: marton lászló /székely jános: vak béla király című drámájának rendezéséért/, kern andrás /e műben nyújtott alakításáért/ és rencz antal, /csukás istván: gyalogcsillag című mesejátékának színpadra állításáért/. gyula városáért-díjat adományoztak péczely saroltának /kodály zoltán: székely fonó című daljátékában nyújtott alakításáért/, a békés megyei tanács nivódiját pedig őze lajosnak ítelték oda /jékely zoltán: oroszlanok acquincumban című drámája főszerepének megformálásáért/. a kitüntetésekét csütörtökön a fészak művészklubban dr. takács lőrinc, a városi tanács elnöke adta át. /mti/

da/mi/er bc

16.37 141082 0756

--

sb0048 4 160 mtib1056

angol-magyar régészeti tapasztalatcsere

1982. október 14. - a magyar tudományos akadémia régészeti intézete és a british muzeum közötti megállapodás alapján angol-magyar régészeti kollokviumot rendeztek budapestben. a 20 témakört felölelő előadássorozat hétfőn kezdődött, s csütörtökön fejeződött be. a középkori európa települési formáinak angliai és magyarországi sajátosságait elemző rendezvényen az angol és a hazai specialisták beszámoltak legújabb kutatási eredményeikről, és eszmecsere folytattak a településtörténet szakmai, módszertani kérdéseiről. bár a napirenden szereplő korszak sajátosságai, leletanyagai eltérőek a két országban, a régészek kölcsönösen hasznosnak ítélték a tapasztalatcserét.

a kollokvium keretében most első ízben hazánkba látogató angol kutatók a hét hátralévő napjaiban vidéki nagyvárosokban felkeresnek több muzeumot, s több helyszínen régészeti emlékekanyagokat tanulmányoznak. /mti/ jgy/tr/bc/gw pr

16.40 141082 0952

M

--

sb0049 4 150 mtib1057

erdészeti tanácskozás a hanságban

1982. október 14. - országos erdészeti tanácskozás és bemutató színhelye volt csütörtökön a lajta-hansági állami tangazdaság. az állami gazdaságok 120 erdészeti szakembere a 25 ezer hektáros gazdaság erdészeti tevékenységével ismerkedett.

az állami gazdaságok, amelyek kezelésében több tízezer hektárnyi erdő van, néhány évvel ezelőtt megkezdtek olyan területek fásítását, amelyeken más növények termesztése nem gazdaságos. ebben a munkában élen jár a hansági gazdaság. növénytermesztésre alkalmatlan kavicsos talajokon fenyő- és tölgyerdőket, míg a hanság-széli sovány talaju, ingoványos részeken nyárfaerdőket létesítettek.

a gazdaságnak jelenleg 3400 hektárnyi erdeje van, s a tervidőszak végéig további 200 hektár erdőt telepítenek. évente 15 ezer köbméter fát termelnek ki, amelynek felét saját faüzemükben dolgozzák fel, míg a másik felét papírfaként exportálják. a korábban elhanyagolt faüzemi ágazatot rövid idő alatt nyereségessé változtatták. a hansági erdőgazdálkodási, fafeldolgozó tapasztalatokat a jövőben az ország többi erdőterülettel rendelkező állami gazdaságai is hasznosítják. /mti/

crer/sza/st/gw pr

16.51 141082 1187

--

sb0050 4 130 mtib1058 /embargó: 18 óráig!/
bemutakozó látogatás

1982. október 14. - lázár györgy, a minisztertanács elnöke és apró antal, az országgyűlés elnöke bemutakozó látogatáson fogadta eva conrado florest, a nicaraguai köztársaság magyarországi nagykövetét. /mti/

i/pá/kö bc ie

16.56 141082 0262

M

--

sb0051 4 130 mtib1059

mathiász-dijasok

1982. október 14. - csütörtökön kecskeméten - alapítása óta immár tizenegyedik alkalommal - átadták a bács-kiskun megyei tanács mathiász jános díját. a híres szőlőnemesítő emlékére alapított díjat ezúttal hárman kapták meg: benei sándor, az alföldi pincegazdaság nyugalmazott igazgatója a homoki szőlő- és borgazdálkodásban kifejtett tevékenységéért; mátyus gábor, a hosszúhegyi állami gazdaság igazgatója ugyancsak a vidék sajátos kertkultúrájának nagyüzemi továbbfejlesztéséért; papp lászló, a lajosmizsei kossuth termelőszövetkezet főágazatvezetője pedig a szövetkezeti szőlő-gyümölcsstermesztés korszerű termesztéstechnológiájának kidolgozásáért. a díjat gajdócsi istván, a bács-kiskun megyei tanács elnöke adta át. /mti/

Lász/bné/kö kz ie

17.02 141082 0778

--

sb0052 4 160 mtib1060

kinai ifjúsági együttes fellépése

1982. október 14. - a pekingi országos tehetségkutató versenyen első helyezést elért fiatalokból álló kínai ifjúsági dal- és tánccsoport október 12-én budapesten a marczipányi téri művelődési központban, október 14-én a szentendrei művelődési házban lépett fel. a tiztagu együttes műsorán népdalok és táncok mellett klasszikus kínai számok is szerepeltek. /mti/

i/pá/kö bc ie

17.08 141082 0428

--

sb0053 4 150 mtib1062

környezetvédelmi vizsgálat a közutakon

1982. október 14. - környezetvédelmi felmérés kezdődött bács-kiskun megye közutjain. a munkáról, amellyel a kertészeti egyetem kecskeméti kertészeti főiskolai karát bizta meg a közlekedés- és postaügyi minisztérium, csütörtökön tartottak tájékoztatót az érdekeltek részére. a vizsgálat jelentőségével kapcsolatban elmondták, hogy az országban huszezer hektárnyi utmenti szántó, erdő és egyéb művelésű terület van kitéve a közutakról származó környezetszennyezésnek. a legveszélyesebb az ólom és a só kártétele, a talajvizre és a növényzetre gyakorolt hatása. a mostani átfogó kutatás bács-kiskun megye 2.200 kilométernyi közútjára és az ezeket szegélyező termőföldekre terjed ki. az itt gyűjtött adatok azonban az ország más területére is vonatkoztathatók. az utmenték feltérképezésekor feljegyzik a termőhelyhasznosítás módját, bemérik a széljárást és laboratóriumban ellenőrzik a növények nehézfém-fertőzöttségét, s a talajviz tisztaságát. a közúti és vasúti szintbeli kereszteződéseknel mindenhol terepvizsgálatot végeznek. közlekedésbiztonsági szempontból tanulmányozzák a növénytakarót. ez azért kap fontos helyet a munkában, mert az utóbbi években a tömegszerencsétlenségek egész sorát okozta, hogy a túl magas növényzet miatt nem volt belátható az utat keresztező vasúti pálya.

a vizsgálatokkal egyidejűleg már keresik azokat a fűféléket, cserje és fafajtákat, amelyek az utak környezetszennyeződését eltűrik és védik a termőföldet. kecskeméten 15 fajta fűféléből válogatják össze az alacsony növényeket a padka gyepesítésére. a legforgalmasabb utszakaszok mellett - a gépjárművek kipufogógázának szűrésére - erdősávok telepítését javasolják. megjelölik azokat a területeket is, ahol a széljárás következtében a megengedettnél magasabb az utmenti ólomszennyezés és ezért nem ajánlott a mezőgazdasági termelés, a jószágok legeltetése. a vizsgálatokról készített tanulmányt 1985-ben adják közre. /mti/

Lász/bné/st/gw pr

17.10 141082 1988

--

sb0054 4 130 mtib1063

ünnepélyesen fogadták a pajzs ,82 hadgyakorlaton résztvevő katonákat

1982. október 14. - csütörtökön zalaegerszegen ünnepélyesen fogadták a varsói szerződés hajseregeinek bulgáriában megtartott pajzs ,82 hadgyakorlatán résztvevő magyar katonai alakulatokat. a gyakorlaton sikeresen szereplő egységek a város új, ez alkalomra zászlódíszbe öltözött főterén sorakoztak fel, ahol a zalaegerszegiek ezrei köszöntötték őket. varga gyulával, a megyei pártbizottság első titkárával az élen ott voltak a megye és zalaegerszeg város politikai és állami szerveinek vezetői, valamint a társadalmi szervek és a társfegyveres testületek képviselői. a fogadási ünnepségen a himnusz elhangzása után móroczy Lajos altábornagy köszöntötte a felsorakozott egységeket. beszédében hangoztatta, hogy néphadseregünknek a pajzs ,82 hadgyakorlatra kijelölt egységei sikeresen és fegyelmetten teljesítették feladatukat, magasfokú katonai felkészültségről tettek tanúságot. ezt bizonyítja az is, hogy a résztvevők közül többen megkapták a „fegyverbarátságért”, bolgár kitüntetését.

a város lakossága, politikai és társadalmi szervei nevében kustos Lajos, zalaegerszeg város tanácselnöke üdvözölte a hadgyakorlatról hazatért egységeket.

az ünnepségen elismeréseket, miniszteri kitüntetéseket, soron kívüli előléptetéseket adtak át azoknak, akik kiemelkedően szerepeltek. az ünnepélyes fogadás a felsorakozott egységek diszmenetével ért véget. /mti/

va gyakorlaton.

tóa/kné/sa kz ie

17.12 141082 1469

--

sb0055 4 160 mtib1064

tudományos tanácskozás a műegyetemen a 200. évforduló alkalmából /1. rész/

1982. október 14. - tudományos ülészekkel folytatódott csütörtökön a budapesti műszaki egyetem 200. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségsorozat.

polinszky károly, a műegyetem rektora nyitotta meg a tanácskozást, amelyen négy előadás hangzott el.

korcsog andrás művelődési államtitkár a magyar felsőoktatás és a budapesti műszaki egyetem címmel tartott előadást. foglalkozott a műegyetem kétévszázados múltjával, áttekintette a műszaki tudományok művelésének főbb állomásait. elemezte a magyar felsőoktatás jelenlegi helyzetét, s benne a budapesti műszaki egyetem helyét és szerepét.

a műegyetemen sok olyan előremutató kezdeményezésnek, kísérletezésnek lehetünk tanúi - mutatott rá -, amelyek hasznosíthatók az egész magyar felsőoktatás gyakorlatában, ahhoz, hogy összehangoltabb legyen a képzés és a számonkérés, az oktatási módszerek jobban igazodjanak a feladatok sajátosságaihoz, a képzés rugalmasabban elégítse ki - egyben aktívan befolyásolja - a társadalmi szükségleteket. ezek megvalósítását mindenekelőtt az gátolja, hogy túlságosan specializálódott a képzés, elsősorban a tervezés hibájából, s kijavítása a minisztérium feladata. az viszont már a felsőoktatás általános gyengesége, hogy mind a szakok rendszere, mind az intézmény-struktúra merev, nehezen igazodik a társadalmi-gazdasági változásokhoz, s a hallgatók képességeihez, törekvéseihez is. kizárólag rendeletekkel nem lehet ezen változtatni, elsősorban szemléletváltatásra, gyors, tudatos - az intézmények saját elhatározásából is eredő - reformra van szükség, amelyet a felülről jövő határozatok „csak”, megerősítenek. a továbblépés záloga az a szellemi kapacitás, amely az oktatókban, a hallgatókban, a felsőoktatás szervezeti egészében rejlik - hangsúlyozta korcsog andrás. /folylt. köv./

és/ka/sa bc ie

17.23 141082 1897

--

bel

- 44 -

1982.10.14.

sb0056 4 150 mtib2035

számítógépes lakáscsere a vidéki városokban

1982. október 14. - a lakáscserék számítógépes szervezésének lehetőségeiről, továbbfejlesztéséről, az ezzel kapcsolatos feladatokról tanácskoztak csütörtökön miskolcon a kisz központi bizottsága, az okisz, a központi statisztikai hivatal, a számítástechnikai és ügyvitelszervező vállalat, a miskolci ingatlankezelő vállalat és több megye tanácsának képviselői. el kell érni - hangoztatták a többi között -, hogy ne csak budapesten, hanem a megyeszékhelyek és a nagyobb városok többségében a lakáscsere szervezésének, gyors lebonyolításának szolgálatába állítsák a tanácsok és az ingatlankezelő vállalatok a számítógépeket. miskolcon a szűv miskolci vállalatának segítségével már ki is próbálták a lakáscsere számítógépes bonyolítását. a tapasztalatok azt bizonyítják: a jól elkészített programok alapján a számítógépek jelentősen meggyorsítják a cserepartnerek egymásra találását, a többszörös csere megszervezését. /mti/

bas/szn/kö kz ie

17.26 141082 1004

-. -

sb0057 4 160 mtib1065

tudományos tanácskozás ... /2. rész/

szekér gyula, az országos műszaki fejlesztési bizottság elnöke a műszaki fejlesztés és a bme szerepe ebben című előadásában megemlékezett a nagy magyar alkotó mérnökökről és tudósokról, a körülöttük kialakult iskolákról, majd a műszaki fejlesztés aktuális problémáiról beszélt. megállapította: fejlődésünk kulcskérdése a gazdaság innovációs készségének erősítése, a műszaki haladás gyorsítása, mert csak ezzel növelhetjük gazdaságunk teljesítőképességét. a tapasztalatok szerint azokban az országokban fejlődött a gazdaság dinamikusán, ahol a megalapozó szellemi munkát - a kutatást és a fejlesztést - nagyszabású nemzeti programok segítették. a világgazdaság új értékrendjében felértékelődött a fejlett technika és technológia. a kiélezett világpiaci verseny megváltoztatta a műszaki-gazdasági alkotómunka követelményeit. a műszaki és a gazdasági értelmiség alkotó tevékenységének kibontakoztatása elsőrendű politikai kérdéssé vált.

bel

- 45 -

1982.10.14.

a továbbiakban a népgazdaság eredményeiről, gondjairól, fejlesztési feladatairól, s mindezekben a műszaki-gazdasági értelmiség szerepéről szolt. rámutatott: olyan, gazdasági kérdésekben jártas, nyelveket tudó mérnökökre van szükség, akik képesek a világban megjelenő műszaki újítások felismerésére, és a gazdasági hatékonyságtól függő hasznosítására. a jövőben nem több, hanem tehetségesebb, nagyobb tudású mérnökökre van szükség. képzésükben a mennyiséggel szemben a minőséget kell előtérbe helyezni. a társadalom a műgyetemtől elvárja, hogy mind a mérnökök színvonalas képzését, mind a tudományos haladást hírnevéhez méltón szolgálja - fejezte be előadását szekér gyula.

pál lénárd, a magyar tudományos akadémia főtitkára elmélkedés a tudományról és a technológiáról a bme alapításának 200. évfordulóján címmel tartott előadást. szolt a műgyetem és az mta évszázados kapcsolatáról. elemezte a tudomány és a technológia összefüggésének jelenkori sajátosságait, amelyek nemcsak a műszaki fejlődést, hanem a gazdaság és a társadalom alakulását is befolyásolhatják.

/folyt. köv./ és/ka/sa bc ie

17.28 141082 2098

-. -

sb0058 4 160 mtib1066

tudományos tanácskozás /3. rész/

kitért arra, hogy a magyar népgazdaság tartós egyensúlyát csak a racionális mértékű, dinamikus fejlődés biztosíthatja. e fejlődés pályájának összes jellemzőit ma még nem lehet látni, amnyi azonban bizonyos, hogy a természeti erőforrások takarékos felhasználása, a bioszféra és a környezet megvédése, az emberi tényezők szerepének erősödése, a tudomány és a technológia társadalmi jelentőségének fokozódása, az életmód és életvitel átalakulása a fejlődés legfontosabb csomópontjai. ám a jelen és a jövő feltételezett érdekeinek összehangolása csak akkor valósítható meg, ha a jelen időszak napi ellentmondásainak feloldását célzó döntések nem akadályozzák, hanem segítik a fejlődés kibontakozását. a népgazdaság egyértelműen a minőség javítását, a racionális, a hasznot hozó cselekvést, a teljesítmények fokozását követeli meg.

tényi pál a tudánypolitikai bizottság titkára tudánypolitikánk aktuális kérdései és a műszaki felsőoktatás címmel tartott előadást, amelyben arra keresett választ, milyen szerepet játszik, játsszék, a műszaki felsőoktatás, az időszerű tudánypolitikai feladatok megoldásában. hangsúlyozta, hogy a

1982. 10. 14.

tudomány és a technika egysége, alkotó összefogása nehezen bontakozik ki. Kevés nálunk az igazán értékes, valóban eredeti, új tudományos eredményekre épülő műszaki fejlesztés. az innovációra törekvés hiányát, a személyi adottságok és a felkészültség korlátozottságát az anyagi ösztönzők sem pótolhatják. magunkat csapnánk be, ha az innovációs folyamat minden nehézségét objektív tényezőkkel magyaráznánk, ha nem vennénk észre, hogy vállalatainknál alig néhány száz mérnöknek van tudományos fokozata és egyetemi doktorátusa, a nyelvvizsgálóval rendelkezők száma mindössze tíz százalék. a tények okai összetettek, mégis a műszaki felsőoktatás, a képzés, a továbbképzés és a nevelőmunka számára messzemenő következtetéseket lehet és kell levonni - mondotta befejezésül tétényi pál. /mti/

és/tr/bc/gw ie

17.29 141082 1986

-.-

sb0059 4 130 mtib2038

hazaérkezett a magyar békeküldöttség kijevből

1982. október 14. - csütörtökön hazaérkezett az országos béketanács küldöttsége, amely a szocialista országok békeszervezeteinek - a szovjetunió megalakulása 60. évfordulója alkalmából - kijevben rendezett találkozóján vett részt. sarkadi nagy barna, az obt főtitkára, a magyar delegáció vezetője, hazaérkezésekor nyilatkozott az mti munkatársának.

- a szovjetunióknak kiemelkedő szerepe van a békéért, a népek egyenjogúságáért és barátságáért vívott harcban, állapították meg a tanácskozás résztvevői - mondotta. - a szocialista országok békemozgalmainak képviselői a találkozón véleményt cseréltek a két és többoldalu együttműködés kérdéseiről, s kölcsönösen fontosnak tartották, hogy hatékonyabbá válják együttműködésük. a megbeszéléseken szó volt arról is, hogy a szocialista országok miként segíthetik az eddigieknél is eredményesebben a béke világtanács munkáját, hiszen erre a jelenlegi feszült nemzetközi helyzetben fokozottabban szükség van. különösen napjainkban, amikor elsősorban Európában és az egyesült államokban, de a világ más részein is új lendületet vettek a békemozgalmak. jóllehet, ezek a mozgalmak számos kérdésben eltérő nézeteket vallanak, különböző álláspontot képviselnek a tanácskozás résztvevői egyetértettek abban, hogy a közös cselekvés érdekében párbeszédet kell folytatni e mozgalmakkal; olyan folyamatos eszmecserét, amelynek során megtalálhatják az álláspontok közös vonásait és alapot teremthetnek az együttműködéshez.

M

1982. 10. 14.

az ország^{of} béketanács küldöttsége a kijevi tanácskozáson találkozott romes csandraival, a béke világtanács elnökével, aki ismét megerősítette, hogy eleget téve a magyar békemozgalom meghívásának a hét végén hazánkba látogat - mondotta sarkadi nagy barna. /mti/

fr/er/ár/gw ie

17.35 141082 1804

-.-

sb0060 4 130 mtib2040

az ipari minisztérium és az ágazati szakszervezetek vezetőinek tanácskozása

1982. október 14. - az ipari minisztérium és tíz ágazati szakszervezet vezetői az idei várható gazdasági eredményekről, az 1983-as népgazdasági tervezéssel kapcsolatos feladatokról, valamint a szocialista munkaverseny-mozgalom egységes értékelési rendszerének kialakításáról, a kiváló vállalat kitüntetés pályázati feltételeiről tanácskoztak csütörtökön az ipari minisztériumban. a tanácskozást méhes lajos ipari miniszter vezette, részt vettek az ágazati szakszervezetek főtitkárai.

az ipar ez évi várható eredményeit áttekintve megállapították, hogy az iparvállalatok rendkívül nagy erőfeszítéseket tettek a népgazdasági feladatok megvalósítása érdekében, de nem tudták minden területen elérni a kitűzött célokat. egyetértettek abban, hogy az év hátralévő részében az iparnak további nagy erőfeszítéseket kell kifejtene az exportfeladatok teljesítése, a lakossági ellátás zavartalansága és a jövő évi feladatokra való jó felkészülés érdekében.

az 1983-as népgazdasági tervvel kapcsolatban leszögezték, hogy jelentős eredményeket kell elérni a külgazdasági egyensúly javításának meggyorsításában, és a gazdasági hatékonyság fokozásában. nagyon fontos a belső felhasználás ésszerű mérséklése is. az iparnak kiemelkedő szerepet kell vállalnia mind az export növelése, mind az import csökkentése terén és jelentősen fokoznia kell a jövedelmezőséget is.

a szocialista munkaverseny-mozgalom egységes értékelési rendszereinek kialakítása, illetve a kiváló vállalat kitüntetés pályázati feltételei kapcsán elvként fogadták el, hogy hosszabb időszak, több év eredményeit kell figyelembe venni, és a vállalatok által elért eredmények színvonala sokkal nagyobb szerepet kap, mint a növekedés üteme.

M

megvitatták és hasznosnak értékelték a szakmai szakszervezetek és az ipari minisztérium között létrejött együttműködési megállapodás eddigi tapasztalatait is. /mti/

sl/gw ie
18.00 141082 1984

-.-

sb0061 4 130 mtib2042

aida gindy sajtótájékoztatója

1982. október 14.- aida gindy, az unicef európai irodájának igazgatója, aki az ENSZ gyermekalap magyar nemzeti bizottságának meghívására tartózkodik hazánkban, csütörtökön sajtótájékoztatót tartott a hazafias népfőnt székházában.

kérdésekre válaszolva elmondta: az unicef továbbra is legfőbb feladatának a harmadik világ országaiban élő gyermekek támogatását tartja. hozzáfűzte: az elmúlt években bekövetkezett szerény fejlődés ellenére is számos államban még mindig igen magas a gyermekhalandóság. a gyermekek egynegyede részesül csak rendszeres orvosi ellátásban, s mintegy 30 százalékuk alultáplált. a szervezet igyekszik támogatást adni ahhoz, hogy a háborútól szenvedett gyermekek nehéz helyzetén enyhítsenek. így például az utóbbi időszakban kambodzsába és libanonba küldtek segélyszállományokat. egy kérdés kapcsán aida gindy leszögezte: a fejlődő országok támogatásában meghatározó szerepet játszanak az európai államok, köztük Magyarország is. /mti/

gi/gg/kö -ár ie
18.12 141082 1031

-.-

sb0062 4 130 mtib2043

óvári miklós látogatása szolnok megyében

1982. október 14. - óvári miklós, az MSZMP politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára kétnapos látogatást tett szolnok megyében. szerdán az MSZMP megyei bizottságának székházában majoros károly első titkár fogadta. óvári miklós ezt követően a rákóczi falvai rákóczi termelőszövetkezetet kereste fel. a nyolcezer hektáros gazdaság munkájáról, tagjainak élet- és munkakörülményeiről bereczki lászló elnök tájékoztatta a vendéget, aki behatóan érdeklődött a téesz szakember-ellátottságáról, kísérleti és kutatási tevékenységéről, a tagok jövedelmi viszonyairól, majd pedig megtekintette a TSZ hagymafeldolgozóját, faiskoláját és szajoli primőrkertészetét.

csütörtökön a központi bizottság titkára szolnokon a megyei pártbizottság tagjaival találkozott és meghallgatta majoros károly beszámolóját a megye politikai, gazdasági és társadalmi helyzetéről. a látogatás következő állomása a martfűi növényolajgyár volt. császár jános igazgató tájékoztatta a vendéget az 1980 óta termelőgyár helyzetéről, exportjáról, az üzemi kutató és fejlesztő munka eredményeiről. a korszerű üzem együttesen 3,1 milliárd forint értékű évi termeléséből két milliárd forint értékűt a tőkés országokba exportál. a gyártás melléktermékéből is kitűnő minőségű, fehérjedes takarmányt állít elő. mint a központi bizottság titkárának erről beszámoltak, az üzem a melléktermék-hasznosítással évi 15-20 millió dollár értékű takarmány importálásától mentesíti a népgazdaságot. a napraforgó héját is elégetik, és ezzel évente 17-18 ezer tonna olajat takarítanak meg.

a tájékoztató után óvári miklós megtekintette az üzem termelőegységeit, a laboratóriumot, és bejegyzést tett a „madame curie”, laboratóriumi szocialista brigád naplójába. a kétnapos látogatás befejezéseként a központi bizottság titkára részt vett, s az időszerű politikai kérdésekről előadást tartott a megyei pártbizottság székházának nagytermében rendezett aktivaülésein. /mti/

end/pet/sa kz ie

18.14 141082 2020

-.-

sb0063 4 150 mtib2044

gázkifuvás az algyői olajmezőn

1982. október 14. - a zárószerelvények meghibásodása miatt gázkifuvás keletkezett; vízzel kevert gáz áramlik a csütörtök déli óráktól a szeged-algyői olajmező 619-es számú vízviszanyomó kutjából. ez a kut a rétegenergia visszapótlásához szükséges vizet szolgáltatja az olajbányászoknak. hibás zárószerelvényein át rengeteg gáz szökhet meg, sőt lehetőség van arra, hogy a víz elapad, s már csak gáz áramlik a kutból. a szabadon áramló gáz pedig könnyen lángallobbanhat.

az algyői kitérővédelmi brigád, a nagyalföldi kőolaj- és földgáztermelő vállalat szegedi üzemének munkásai, továbbá a helyi tűzoltóság egységei rövidesen a helyszínre érkeztek, s megkezdték a kifuvás megszüntetését. iszapot nyomtak a kutba. sok esetben ez elegendő ahhoz, hogy elfojtsa a vízzel keveredett gáz kiáramlását. a védelmi munkálatok a csütörtök esti órákban még nem fejeződtek be. /mti/

kz/tób/mmé/kz/er ie

18.14 141082 0944

-.-

sb0064 4 130 mtib2045

elhunyt barati józsef

1982. október 14. - életének 68. esztendejében elhunyt barati józsef, a hazafias népfront országos tanácsának nyugalmazott titkára. temetése október 21-én délelőtt 11 órakor lesz a rákospalotai temetőben.

hazafias népfront országos tanácsa

x x x

barati józsef 1914-ben született a hajdu megyei józsán. szülei szegényparasztok voltak, akik nehéz életkörülményeik közepette is taníttatni igyekeztek gyermekeiket. barati józsef a debreceni kollégiumban szerzett tanítói oklevelet. ifju korától kezdve a népi írók olvasótáborához tartozott, kapcsolatok fűzték a haladó, baloldali mozgalmakhoz.

M

aktiv közéleti pályafutását a felszabadulás után kezdte. a hazafias népfront munkájában 1955-től vett részt, 1968-ban megválasztották a mozgalom országos titkárává és ezt a tisztet töltötte be nyugállományba vonulásáig. munkásságával a szocialista nemzeti egység erősítését szolgálta. /mti/

fr/pá/sa -ár ie

18.24 141082 1005

-.-

sb0065 4 160 mtib2046

könyvtervezők kiállítása

1982. október 14. - két könyvtervező - murányi zsuzsa és murányi istván - közös kiállítása nyílt meg csütörtökön a miskolci józsef attila könyvtárban. a két alkotó ezúttal együttesen mintegy 150 munkáját - könyveket, azok borítóit, tipográfiai megoldásait, szignettákat és emblémákat - tárt a közönség elé. a kiállítás része egy több évvel ezelőtt indított sorozatnak, amely a könyv születését mutatja be a miskolci közönségnek. /mti/

hag/szn/sa kz ie

18.27 141082 0498

-.-

sb0066 4 160 mtib2047

könyvillusztrációs kiállítás

1982. október 14. - az európa könyvkiadó és a magyar képzőművészeti főiskola kiállításon mutatja be közös könyvillusztrációs pályázatának anyagát. csütörtöktől a főiskola kiállítótermében /budapest, vi. népköztársaság utja 69-71./ tekinthetők meg a művek, amelyekkel a főiskola művészhallgatói első alkalommal mutatkoznak be az iskola falain kívül.

M

a pályázat témáját három irodalmi mű adta: Lermontov verses elbeszélései, Ramon J. Sender: Requiem egy spanyol földművesért és Raymond Queneau: Ikarosz röptéje című munkája.

a kiállítás október 23-ig tekinthető meg, hétköznaponként 10-16.30, szombaton 10-13 óra között. /mti/

di/ka/sa bc ie

18.30 141082 0698

-. -

sb0067 4 160 mtib2048

kiállítás-sorozat munkásotthonban

1982. október 14. - a csendélet magyar mestereinek alkotásaiból nyílt kiállítás csütörtökön a salgótarjáni kohász galériában. a november 15-ig megtekinthető tárlat huszonhat olajképet, köztük Vaszary János, Rippl Rónai, Iványi Grünwald, Fényes Adolf, Fónyi Géza, Koszta József alkotásait a Magyar Nemzeti Galéria gyűjteményéből válogatták. a kiállítás voltaképpen egy sorozat kezdete. a Nemzeti Galéria és a salgótarjáni kohász művelődési központ megállapodása alapján az utolsó száz év magyar festészeti törekvéseit mutatják be a különböző műfajok, mint a csendélet, később az életképek, portréfestészet és a magyar avantgard alkotások tükrében. a sorozattal a két intézmény az esztétikai élmények mellett bizonyos rendszerezett képzőművészeti ismeretekhez is hozzásegíti a munkásotthon látogatóit. /mti/

csiz/bgné/kö kz ie

18.32 141082 0877

M

-. -

sb0068 4 160 mtib2049

anya és leánya közös tárlata

1982. október 14. - anya és leánya - nagy Kovács Mária szobrászművész és az Olaszországban élő Maja Nagy textiltervező alkotásaiból rendezett kiállítás nyílt csütörtökön az orosz lányi városi művelődési központban. nagy Kovács Mária 24 szobrát - portréit, álló figuráit, kútfiguráit - mutatja be, lánya pedig 10 falikárpitját állította ki. a tárlatot jelentősen kibővítve november közepén tatán is megrendezik. /mti/

ber/wmé/sa kz ie

18.35 141082 0480

-. -

sb0069 4 130 mtib2050

időjárásjelentés

1982. október 14. - a meteorológiai intézet jelenti csütörtökön este:

hűvösebb idő

várható időjárás az ország területére péntek estig:

átmenetileg felszakadozik a felhőzet, de eső, zápor még továbbra is várható. az északnyugatra forduló szél megerősödik. a pénteki csúcshőmérséklet 11 és 16 fok között.

várható időjárás Budapest területére péntek délutánig:

időnként csökken a felhőzet és egyre kevesebbszer fordul elő eső, zápor. pénteken megerősödik az északnyugati szél. a legalacsonyabb hajnali hőmérséklet 10, a pénteki csúcshőmérséklet pedig 14 fok körül várható. /mti/ sa ie

18.42 141082 0653

M

-. -

sb0070 4 130 mtib2051

nemzetiségi művelődés békésben

1982. október 14. - békésben öt év alatt megkétszereződött a nemzetiségi óvodába járó gyermekek száma, állandósult a tannyelvű és a nyelvoktató iskolák tanulólétszáma, s a szlovák, a román, a német és a szerb lakosság 15 százaléka olvassa rendszeresen a könyvtárakban fellelhető anyanyelvű irodalmat - állapították meg a békés megyei nemzetiségi bizottság csütörtökön gyulán megtartott ülésen. mindez - mutattak rá a továbbiakban, azt bizonyítja, hogy az anyanyelvéhez ragaszkodók öntudata s aktivitása erősödött.

békésben több mint ezer nemzetiségi kisgyermek ápolja már az óvodában az anyanyelvét, a tannyelvű, valamint a nyelvoktató általános iskoláknak négy és félezer diákja van, a csabai szlovák és a gyulai román gimnáziumok pedig együttesen háromszáz tanulója van. mind sikeresebb a nemzetiségiek körében az anyanyelvű ismeretterjesztés, a klubmozgalom és az öntevékeny művészeti tevékenység. ez utóbbira szép példa a gyulai román gimnázium, amelynek énekkara, táncgyűjtése és diákszinpada az országos fórumokon is rendre helyt áll.

mint a tanácskozáson elmondották, a legutóbbi népszámlálás szerint 18 ezres békési nemzetiségi lakosság sokoldalú művelődési lehetőségei ujjakkal is bővülnek - a tervek szerint, egyebek közt, a színházi ellátottságban is. a békéscsabai jókai színház eddig a nagybecskereki szerb és az aradi román társulattal cserélt előadásokat, most viszont szó van a besztercebányai szlovák színház békési vendégszerepléséről is. /mti/

sam/ke/kz/gw ie

18.44 141082 1545

-.-

sb0071 4 160 mtib2052

harminc éves a magyar szemle

1982. október 14. - csütörtökön nagy jános, külügyminisztériumi államtitkár köszöntötte a magyar szemle szerkesztőségét abból az alkalomból, hogy 30 évvel ezelőtt jelent meg először a többnyelvű lap. az évforduló alkalmából tartott ünnepségen a lap volt és mai munkatársainak átadta puja frigyos külügyminiszter üdvözlő levelét, amely méltatja a külföldi olvasóknak hazánk életét bemutató lap tevékenységét. /mti/

és/tr/ár/gw ie

18.48 141082 0476

-.-

sb0072 4 160 mtib2054

filmforgalmazási tanácskozás zalaegerszegen

1982. október 14. - országos filmforgalmazási tanácskozás kezdődött csütörtökön zalaegerszegen. a több mint 200 szakember részvételével lezajló kétnapos tanácskozás megnyitóján tóth dezső művelődési miniszterhelyettes tartott tájékoztatót az időszaki művészetpolitikai kérdésekről, majd pedig szabó b. istván, a művelődési minisztérium filmfőigazgatóságának főigazgatója összegezte a hazai filmforgalmazás helyzetét. mint a többi között elmondta, magyarországon minden lakosra 6-7 mozilátogatás jut évente, s ezzel a 4. helyen állunk Európában. örömmel nyugtázza, hogy a legutóbbi három esztendőben a megnehezedett feltételek ellenére is jelentős előrelépésre volt képes a filmforgalmazás. ennek köszönhetően a szakma végre megszabadult a 60-as évek óta tartó önvédelmi, öngazdálkodási kényszertől, s a jelenlegi kedvező légkörben az eredmények számbavétele mellett a problémák nyugodt felvetésére, megoldásuk módjait megvitatására és a további célok kijelölésére is sor kerülhet. ezt a célt szolgálják a tanácskozás második napján - pénteken - sorra kerülő szekcióüléseken is. /mti/

tas/kné/sa kz ie

19.01 141082 1164

-.-

bel

- 56 -

1982. 10. 14.

sb0073 4 160 mtib2058

hazánkba érkezett a finn oktatási miniszter

1982. október 14. - köpeczi béla művelődési miniszter meghívására csütörtökön hazánkba érkezett kaarina suonio finn oktatási miniszter. /mti/

tr/sa bc ie

20.38 141082 0216

-. -

sb0074 4 180 mtib2060

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke

1982. október 14. -

sb0001 a látássérültek érdekvédelméért
sb0002 ismét megrendezik... /1.rész/
sb0003 ismét megrendezik... /2.rész/
sb0004 régi gépen új technika
sb0005 újabb 14 ezer fogyasztóhoz...
sb0006 új takarmányok
sb0007 hatezeréves leletek
sb0008 három mázsás vadkan
sb0009 új gyújtó...
sb0010 mezőgazdasági múzeum...
sb0011 gyorsfeszített karfiol
sb0012 gazdasági társaság
sb0013 pirosló házak
sb0014 zalai tsz-kereskedők
sb0015 ipari szövetkezetek...
sb0016 sziksós-tóból harcsa, potyka
sb0017 balesetek
sb0018 tudományos ülészak a 200...
sb0019 kábel-helyreállítás
sb0020 elhunyt topor zoltán
sb0021 nyomdajubileum
sb0022 körzeti vízművet avattak...
sb0023 tanácskozás az ipari formatervezésről
sb0024 időjárásjelentés /1.rész/
sb0025 időjárásjelentés /2.rész/
sb0026 nemzetközi gálaest a vigadóban
sb0027 több szolgáltatást vállalt...
sb0028 épül a gárdonyi termálfürdő
sb0029 ipari vízellátó-rendszer

bel

- 57 -

1982. 10. 14.

sb0030 ülést tartott a minisztertanács
sb0031 januártól nagyobb... /1. rész/
sb0032 januártól nagyobb... /2. rész/
sb0033 munkaverseny a megújulásért
sb0034 befejeződött a magyar-szovjet... /1. rész/
sb0035 befejeződött a magyar-szovjet... /2. rész/
sb0036 konferencia falvainkról
sb0037 budapestre érkezett az angol...
sb0038 aczél györgy látogatása csepelen
sb0039 eredményesen... /1. rész/
sb0040 az energiagazdálkodás... /1. rész/
sb0041 eredményesen... /2. rész/
/folyt. köv./ s-sa

21.08 141082 1447

-. -

sb0075 4 180 mtib2061

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /2. rész/

sb0042 eredményesen... /3. rész/
sb0043 az energiagazdálkodás... /2. rész/
sb0044 pathológusok jubileumi ülése
sb0045 nemzetközi levéltáros...
sb0046 megkezdődött a takarékosági... /1. rész/
sb0047 megkezdődött a takarékosági... /2. rész/
sb0048 gyulai nivódijak
sb0049 angol-magyar régészeti...
sb0050 erdészeti tanácskozás a hanságban
sb0051 bemutatkozó látogatás
sb0052 mathiász-díjasok
sb0053 kínai ifjúsági együttes
sb0054 környezetvédelmi vizsgálat...
sb0055 ünnepélyesen fogadták...
sb0056 tudományos tanácskozás... /1. rész/
sb0057 számítógépes lakáscsere
sb0058 tudományos tanácskozás... /2. rész/
sb0059 tudományos tanácskozás... /3. rész/
sb0060 hazaérkezett a magyar békeüldöttség
sb0061 az ipari minisztérium és ...
sb0062 aida gindy sajtótájékoztatója
sb0063 óvári miklós látogatása szolnok megyében
sb0064 gázkifúvás az algyői olajmezőn
sb0065 elhunyt barati józsef
sb0066 könyvtervezők kiállítása
sb0067 könyvillusztrációs kiállítás

bel

- 58 -

1982. 10. 14.

sb0068 kiállítás-sorozat
sb0069 anya és leánya közös tárlata
sb0070 időjárásjelentés
sb0071 nemzetiségi művelődés békésben
sb0072 harminc éves a magyar szemle
sb0073 filmforgalmazási tanácskozás
sb0074 hazánkba érkezett a finn okt. miniszter
sb0075 tartalomjegyzék /1. rész/
sb0076 tartalomjegyzék /2. rész/

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében
főszerkesztő: kovács györgy
szerkesztették: halasi györgy, fehér péter, izsák erika
- v é g e -

/mti/ sa/kö ie

21.09 141082 1520

..

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

00.008/x

Belföldi hírek

budapest, 1982. október 15.

bel.

p é n t e k

sb0001 4 130 mtib1001

a tömegtájékoztatás nyelve

1982. október 15. - nagyszámu televízió- és rádióműsor hanganyagát, valamint egy kiválasztott napon megjelent magyarországi sajtótermékek java részének nyelvezetét elemző mű áll megjelenés előtt az akadémiai kiadónál. a tömegtájékoztatás nyelvezetét vizsgáló könyv szerkesztője grétsy lászló, a magyar tudományos akadémia nyelvtudományi intézetének osztályvezetője, az egyes tanulmányok szerzői: dr. buda béla, heltainé nagy erzsébet, huszár ágnes, kemény gábor és wacha imre.

sokan ismerik azt a szinte sokkoló érzést, amelyet a saját, közvetlen beszédük későbbi visszahallgatása, méginkább pedig írásban pontosan lejegyzett változatának elolvasása okoz. ilyen összefüggéstelenül, hibásan, helytelenül beszélünk? - kérdezzhetjük magunktól. korántsem erről van szó. nyelvi izlésünk írott szövegeken nevelkedett, az írott nyelvet tartjuk normának, és ami attól eltér, azt csunyának, gondatlannak, helytelennek minősítjük. az írott és a beszélt nyelv némely jól megfigyelhető eltérése azonban mégsem tekinthető hibának. ezt a megállapítást vallják a szerzők. céljuk az volt, hogy a kivételes fontosságu, s már önmagában is összetett nyelvi réteget, a rádió, a televízió és a sajtó nyelvezetét kommunikációs szempontból elemezzék. e tekintetben a munka mégsem csak az újságíróknak szolgálhat tanulságu. fontos lehet a könyv azok számára is, akik nyilvánosság előtt szerepelnek: művelődési otthonok munkatársainak, pedagógusoknak, szónokoknak, vagyis mindenkinek, aki szóban vagy írásban közszereplést vállal. nem